

Βρυξέλλες, 3 Απριλίου 2025
(OR. en)

7750/25

JAI 415	COPEN 79
COSI 55	FREMP 76
ENFOPOL 109	RELEX 413
CRIMORG 59	CFSP/PESC 530
ENFOCUSTOM 53	PROCIV 32
IXIM 73	CIVCOM 85
CT 42	COPS 157
COTER 48	IPCR 22
CORDROGUE 43	HYBRID 29
CYBER 87	DISINFO 20
MIGR 121	TELECOM 104
FRONT 80	DIGIT 58
ASIM 28	MI 197
VISA 51	COMPET 226
SCHENGEN 20	UD 73
JAIEX 32	ENV 237
CATS 13	TRANS 114
DATAPROTECT 59	CULT 27
DROIPEN 36	RECH 138
<i>EU-LISA</i>	<i>EUDA</i>
<i>CH</i>	<i>FRA</i>
<i>FRONTEX</i>	<i>NO</i>
<i>EUAA</i>	<i>LI</i>
<i>EUROJUST</i>	<i>IS</i>
<i>EPPO</i>	<i>CEPOL</i>
<i>EUROPOL</i>	

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια

Ημερομηνία: 2 Απριλίου 2025

Παραλαβής:

Αποδέκτης: κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Αριθ. εγγρ. Επιτρ.: COM(2025) 148 final

Θέμα: ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ σχετικά με την ProtectEU: Ευρωπαϊκή στρατηγική για την εσωτερική ασφάλεια

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο COM(2025) 148 final.

σνημμ.: COM(2025) 148 final

Στρασβούργο, 1.4.2025
COM(2025) 148 final

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

σχετικά με την ProtectEU: Ευρωπαϊκή στρατηγική για την εσωτερική ασφάλεια

1. ProtectEU: Ευρωπαϊκή στρατηγική για την εσωτερική ασφάλεια

Η ασφάλεια αποτελεί το θεμέλιο πάνω στο οποίο οικοδομούνται όλες οι ελευθερίες μας. Η δημοκρατία, το κράτος δικαίου, τα θεμελιώδη δικαιώματα, η ευημερία των Ευρωπαίων, η ανταγωνιστικότητα και η ευημερία —όλα εξαρτώνται από την ικανότητά μας να παρέχουμε μια βασική εγγύηση ασφάλειας. Στη νέα εποχή απειλών κατά της ασφάλειας την οποία διανύουμε, η ικανότητα των κρατών μελών της ΕΕ να εγγυώνται την ασφάλεια των πολιτών τους εξαρτάται περισσότερο από ποτέ από μια **ενιαία, ευρωπαϊκή προσέγγιση για την προστασία της εσωτερικής μας ασφάλειας**. Σε ένα διαρκώς μεταβαλλόμενο γεωπολιτικό τοπίο, η Ευρώπη καλείται να παραμείνει συνεπής στη διαχρονική της υπόσχεση για ειρήνη.

Τα πρώτα βήματα για την οικοδόμηση ενός ευρωπαϊκού μηχανισμού ασφαλείας έχουν ήδη πραγματοποιηθεί. Την τελευταία δεκαετία η Ένωση έχει εφοδιαστεί με ενισχυμένους συλλογικούς μηχανισμούς δράσης στους τομείς της επιβολής του νόμου και της δικαστικής συνεργασίας, της ασφάλειας των συνόρων, της καταπολέμησης του σοβαρού και οργανωμένου εγκλήματος, της καταπολέμησης της τρομοκρατίας και του βίαιου εξτρεμισμού και της προστασίας των φυσικών και ψηφιακών υποδομών ζωτικής σημασίας της ΕΕ. Η ορθή εφαρμογή της νομοθεσίας που έχει ήδη εγκριθεί και των πολιτικών που έχουν ήδη αναπτυχθεί εξακολουθεί να αποτελεί βασικό παράγοντα.

Η φύση των σημερινών απειλών και η αδιάρρηκτη σύνδεση μεταξύ της εσωτερικής και της εξωτερικής ασφάλειας της ΕΕ επιβάλλουν την ανάληψη περαιτέρω ενεργειών.

Το τοπίο των απειλών είναι ανησυχητικό. Τα όρια μεταξύ **υβριδικών απειλών** και ανοιχτού πολέμου είναι πλέον δυσδιάκριτα. Η Ρωσία διενεργεί μια εκστρατεία υβριδικού χαρακτήρα, τόσο διαδικτυακά όσο και εκτός διαδικτύου, κατά της ΕΕ και των εταίρων της, με σκοπό να διαταράξει και να υπονομεύσει την κοινωνική συνοχή και τις δημοκρατικές διαδικασίες, καθώς και να δοκιμάσει την αλληλεγγύη της ΕΕ προς την Ουκρανία. Εχθρικά ξένα κράτη και υποστηριζόμενοι από κράτη φορείς επιδιώκουν να διεισδύσουν και να διαταράξουν τις ζωτικής σημασίας υποδομές και αλυσίδες εφοδιασμού μας, να υποκλέψουν ευαίσθητα δεδομένα και να προετοιμάσουν το έδαφος για μέγιστη δυνατή διατάραξη στο μέλλον. Χρησιμοποιούν το έγκλημα ως εργαλείο και τους εγκληματίες ως μέσο για την υλοποίηση των επιδιώξεών τους. Επιπλέον, οι εξαρτήσεις μας από τρίτες χώρες όσον αφορά τις αλυσίδες εφοδιασμού μας καθιστούν πιο ευάλωτους σε υβριδικές εκστρατείες από εχθρικά κράτη.

Ισχυρά **δίκτυα οργανωμένου εγκλήματος** πολλαπλασιάζονται στην Ευρώπη, αντλώντας δύναμη από το διαδίκτυο, διεισδύουν στην οικονομία και επιδρούν αρνητικά στην κοινωνία μας, όπως επισημαίνεται στην αξιολόγηση απειλών όσον αφορά το σοβαρό και οργανωμένο έγκλημα στην ΕΕ (SOCTA) που παρουσίασε πρόσφατα η Ευρωπόλ¹. Μόλις το οργανωμένο έγκλημα εδραιωθεί σε μια κοινότητα ή έναν οικονομικό τομέα, η εξάλειψή του καθίσταται εξαιρετικά δύσκολη: το ένα τρίτο των πλέον απειλητικών εγκληματικών δικτύων δραστηριοποιείται για περισσότερα από δέκα έτη. Τα κρυπτονομίσματα και τα παράλληλα χρηματοπιστωτικά συστήματα τα βοηθούν να νομιμοποιούν και να αποκρύπτουν τα έσοδά τους από εγκληματικές δραστηριότητες.

Το **επίπεδο τρομοκρατικής απειλής στην Ευρώπη παραμένει υψηλό**. Οι περιφερειακές κρίσεις εκτός της ΕΕ δημιουργούν αλυσιδωτές επιπτώσεις, παρέχοντας νέα κίνητρα σε τρομοκράτες από ολόκληρο το ιδεολογικό φάσμα να στρατολογούν, να κινητοποιούν ή να αναπτύσσουν τις ικανότητές τους. Οι τρομοκράτες εστιάζουν τις προσπάθειες ριζοσπαστικοποίησης και στρατολόγησης κυρίως στα πλέον ευάλωτα τμήματα των κοινωνιών μας και ιδίως σε ορισμένους νέους. Υποκινούν επιθέσεις από μεμονωμένα άτομα και

¹ <https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/EU-SOCTA-2025.pdf>.

τροφοδοτούν τον εξτρεμισμό κατά του συστήματος, με στόχο τη διατάραξη της δημοκρατικής έννομης τάξης.

Τα άλματα της **τεχνολογικής προόδου** παρέχουν βασικά εργαλεία για την ενίσχυση του μηχανισμού ασφαλείας μας. Ωστόσο, οι κυβερνοεπιθέσεις και η χειραγώγηση των πληροφοριών από το εξωτερικό καθίστανται ολοένα και πιο διαδεδομένες, καθώς εκμεταλλεύονται τις νέες τεχνολογίες, όπως η τεχνητή νοημοσύνη. Τα παιδιά, οι νέοι και οι ηλικιωμένοι διατρέχουν ιδιαίτερο κίνδυνο στο διαδίκτυο και η εξάπλωση του μίσους στον ψηφιακό χώρο απειλεί την ελευθερία της έκφρασης και την κοινωνική συνοχή.

Οι ζωές μας έχουν καταστεί λιγότερο ασφαλείς και αυτό γίνεται ολοένα και πιο αισθητό από τους Ευρωπαίους, των οποίων **η αντίληψη για την ασφάλεια και την προστασία στην ΕΕ** έχει κλονιστεί σε τέτοιο βαθμό ώστε, όταν ερωτώνται για το μέλλον, το 64 % τείνει να ανησυχεί για την ασφάλεια της ΕΕ². Οι επιχειρήσεις εκφράζουν επίσης ανησυχία ολοένα και περισσότερο· η εσφαλμένη πληροφόρηση και η παραπληροφόρηση, η εγκληματική και η παράνομη δραστηριότητα, καθώς και η κυβερνοκατασκοπεία, συγκαταλέγονται στους δέκα μεγαλύτερους κινδύνους που αναφέρονται στην έκθεση του 2025 για τους παγκόσμιους κινδύνους του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ³.

Οι Ευρωπαίοι θα πρέπει **να μπορούν να ζουν την καθημερινότητά τους χωρίς φόβο**, είτε στους δρόμους είτε στο σπίτι, σε δημόσιους χώρους, στο μετρό ή στο διαδίκτυο. Η προστασία των ανθρώπων, ιδίως εκείνων που είναι περισσότερο ευάλωτοι σε επιθέσεις, οι οποίες τείνουν να πλήττουν δυσανάλογα τα παιδιά, τις γυναίκες και τις μειονότητες, συμπεριλαμβανομένων των εβραϊκών και μουσουλμανικών κοινοτήτων, βρίσκεται στο επίκεντρο των εργασιών της ΕΕ για την ασφάλεια. Αυτό είναι απαραίτητο για την οικοδόμηση ανθεκτικών και συνεκτικών κοινωνιών.

Η Επιτροπή χαράσσει μια **ευρωπαϊκή στρατηγική για την εσωτερική ασφάλεια** με σκοπό την καλύτερη αντιμετώπιση των απειλών κατά τα επόμενα έτη. Με μια ισχυρότερη νομική εργαλειοθήκη, βαθύτερη συνεργασία και αυξημένη ανταλλαγή πληροφοριών, θα ενισχύσουμε την ανθεκτικότητα και τη συλλογική μας ικανότητα να προβλέπουμε, να προλαμβάνουμε, να εντοπίζουμε και να αντιμετωπίζουμε αποτελεσματικά τις απειλές κατά της ασφάλειας. Μια ενοποιημένη προσέγγιση της εσωτερικής ασφάλειας μπορεί να στηρίξει τα κράτη μέλη ώστε να αξιοποιήσουν τη δύναμη της τεχνολογίας με σκοπό να ενισχύσουν και όχι να αποδυναμώσουν την ασφάλεια, προωθώντας παράλληλα έναν ασφαλή ψηφιακό χώρο για όλους. Επιπλέον, υποστηρίζει την κοινή αντίδραση των κρατών μελών στις παγκόσμιες πολιτικές και οικονομικές μεταβολές που επηρεάζουν την εσωτερική ασφάλεια της Ένωσης.

Η στρατηγική αυτή διέπεται από **τρεις αρχές** και ενσωματώνει στον πυρήνα της τον σεβασμό του κράτους δικαίου και των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

Πρώτον, θέτει τη φιλοδοξία για **αλλαγή νοοτροπίας** όσον αφορά την ασφάλεια. Χρειαζόμαστε μια **προσέγγιση που να αφορά το σύνολο της κοινωνίας** με τη συμμετοχή όλων των πολιτών και των ενδιαφερόμενων μερών, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνίας των πολιτών, της ερευνητικής κοινότητας, της ακαδημαϊκής κοινότητας και ιδιωτικών φορέων. Ως εκ τούτου, οι δράσεις στο πλαίσιο της στρατηγικής υιοθετούν μια ολοκληρωμένη, πολυσυμμετοχική προσέγγιση, όπου είναι δυνατόν.

Δεύτερον, **τα ζητήματα ασφάλειας πρέπει να ενσωματωθούν σε ολόκληρη τη νομοθεσία, τις πολιτικές και τα προγράμματα της ΕΕ**, συμπεριλαμβανομένης της εξωτερικής δράσης της ΕΕ. Η νομοθεσία, οι πολιτικές και τα προγράμματα θα πρέπει να εκπονούνται, να

² Flash Eurobarometer FL550: EU Challenges and Priorities (Εκτακτο Ευρωβαρόμετρο FL550: Προκλήσεις και προτεραιότητες της ΕΕ).

³ https://reports.weforum.org/docs/WEF_Global_Risks_Report_2025.pdf, σ. 17.

επανεξετάζονται και να εφαρμόζονται με γνώμονα την ασφάλεια, ώστε να διασφαλίζεται ότι λαμβάνονται υπόψη τα αναγκαία ζητήματα ασφάλειας, με σκοπό την προώθηση μιας συνεκτικής και ολοκληρωμένης προσέγγισης της ασφάλειας.

Τέλος, μια ασφαλής, προστατευμένη και ανθεκτική Ευρώπη προϋποθέτει **σοβαρές επενδύσεις από την πλευρά της ΕΕ, των κρατών μελών της και του ιδιωτικού τομέα**. Οι προτεραιότητες και οι δράσεις που καθορίζονται στην παρούσα στρατηγική απαιτούν επαρκείς ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους ώστε να εξασφαλιστεί η υλοποίησή τους. Όπως ορίζεται στην ανακοίνωση σχετικά με την πορεία προς το προσεχές πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο⁴, η Ευρώπη θα πρέπει να αυξήσει τις δημόσιες δαπάνες για την ασφάλεια και να προωθήσει την έρευνα και τις επενδύσεις στον τομέα της ασφάλειας, ενισχύοντας τη στρατηγική αυτονομία της.

Η παρούσα στρατηγική συμπληρώνει τη **στρατηγική για την Ένωση Ετοιμότητας**⁵, η οποία καθορίζει μια ολοκληρωμένη προσέγγιση για όλους τους κινδύνους όσον αφορά την ετοιμότητα για την αντιμετώπιση συγκρούσεων, ανθρωπογενών και φυσικών καταστροφών και κρίσεων, καθώς και τη **Λευκή Βίβλο για την ευρωπαϊκή αμυντική ετοιμότητα έως το 2030**⁶, η οποία στηρίζει την ανάπτυξη και την απόκτηση αμυντικών ικανοτήτων σε ολόκληρη την ΕΕ με σκοπό την αποτροπή ξένων αντιπάλων. Η Επιτροπή θα προτείνει επίσης μια **Ευρωπαϊκή Ασπίδα Δημοκρατίας** για την ενίσχυση της δημοκρατικής ανθεκτικότητας στην ΕΕ. Συνδυαστικά, οι πρωτοβουλίες αυτές αποτυπώνουν το όραμα για μια ασφαλή, προστατευμένη και ανθεκτική ΕΕ.

Νέα ευρωπαϊκή διακυβέρνηση εσωτερικής ασφάλειας

Η Επιτροπή θα συνεργαστεί στενά με τα κράτη μέλη και τους οργανισμούς της ΕΕ με στόχο την αναβάθμιση της προσέγγισης της ΕΕ όσον αφορά την εσωτερική ασφάλεια τόσο σε στρατηγικό όσο και σε επιχειρησιακό επίπεδο.

Αυτό θα επιτευχθεί μέσω:

- του συνεπούς προσδιορισμού των επιπτώσεων που μπορεί να έχουν στην ασφάλεια και την ετοιμότητα νέες και αναθεωρημένες πρωτοβουλίες της Επιτροπής από την αρχή και καθ' όλη τη διάρκεια της διαπραγματευτικής διαδικασίας
- τακτικών συνεδριάσεων της ομάδας έργου της Επιτροπής για την ευρωπαϊκή εσωτερική ασφάλεια, με την υποστήριξη της στρατηγικής διατομεακής συνεργασίας σε ολόκληρη την Επιτροπή
- παρουσιάσεων των αναλύσεων απειλών σχετικά με την εσωτερική ασφάλεια προς υποστήριξη των εργασιών της Ακαδημίας Ασφάλειας
- συζητήσεων με τα κράτη μέλη στο Συμβούλιο σχετικά με τις εξελισσόμενες προκλήσεις στον τομέα της εσωτερικής ασφάλειας με βάση την ανάλυση απειλών και την ανταλλαγή απόψεων σχετικά με βασικές προτεραιότητες πολιτικής
- της τακτικής υποβολής εκθέσεων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για την παρακολούθηση και την υποστήριξη της συστηματικής υλοποίησης βασικών πρωτοβουλιών στον τομέα της ασφάλειας

⁴ COM(2025) 46 final.

⁵ JOIN(2025) 130 final.

⁶ JOIN(2025) 120 final.

2. Σφαιρική επίγνωση της κατάστασης και ανάλυση των απειλών

Θα εφοδιάσουμε την ΕΕ με νέους τρόπους ανταλλαγής και συνδυασμού πληροφοριών και θα παρέχουμε τακτική ανάλυση των απειλών για την εσωτερική ασφάλεια της ΕΕ, η οποία συμβάλλει σε μια ολοκληρωμένη αξιολόγηση των κινδύνων και των απειλών.

Η ασφάλεια ξεκινά με την **αποτελεσματική πρόβλεψη**. Η ΕΕ πρέπει να βασίζεται σε σφαιρική, επαρκώς αυτόνομη και επικαιροποιημένη επίγνωση της κατάστασης και ανάλυση των απειλών. Οι αξιοποιήσιμες πληροφορίες, τις οποίες τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να ενισχύσουν περαιτέρω μέσω της Ενιαίας Ικανότητας Ανάλυσης Πληροφοριών (στο εξής: SIAC), ως ενιαίο σημείο εισόδου για τις πληροφορίες των κρατών μελών, είναι ζωτικής σημασίας για την αξιολόγηση και την αντιμετώπιση των απειλών, συμβάλλοντας τελικά στη χάραξη πολιτικής και στη διαμόρφωση νομοθετικών δράσεων⁷. Είναι αναγκαίο να αξιοποιούμε πιο αποτελεσματικά και σε πνεύμα συνεργασίας την **ανάλυση που βασίζεται σε πληροφορίες** καθώς και τις **αξιολογήσεις απειλών** σε επίπεδο ΕΕ.

Με βάση τις διάφορες αξιολογήσεις κινδύνων και απειλών που διενεργούνται σε επίπεδο ΕΕ και για συγκεκριμένους τομείς⁸, η Επιτροπή θα εκπονεί **τακτικές αναλύσεις απειλών σε θέματα εσωτερικής ασφάλειας της ΕΕ** για τον προσδιορισμό των κύριων προκλήσεων στον τομέα της ασφάλειας, με σκοπό τη διαμόρφωση των προτεραιοτήτων πολιτικής. Τα μέτρα αυτά θα συμβάλουν στην ανάπτυξη μιας ευέλικτης και προσαρμόσιμης πολιτικής για την εσωτερική ασφάλεια που θα αντιμετωπίζει αποτελεσματικά τις εξελισσόμενες απειλές, θα προστατεύει καλύτερα τους πολίτες και τις επιχειρήσεις από επιθέσεις και θα καθιστά δυνατή την έγκαιρη υλοποίηση στοχευμένων παρεμβάσεων πολιτικής. Οι εν λόγω αναλύσεις απειλών για την εσωτερική ασφάλεια της ΕΕ θα συμβάλουν επίσης στην **ολοκληρωμένη (διατομεακή, συνολική) αξιολόγηση κινδύνων και απειλών της ΕΕ** που εκπονήθηκε από την Επιτροπή και την ύπατη εκπρόσωπο, όπως ορίζεται στη στρατηγική για την Ένωση Ετοιμότητας.

Η εμπιστοσύνη και ο ασφαλής χειρισμός είναι ουσιαστικής σημασίας για την ανταλλαγή πληροφοριών και αυτό απαιτεί αξιόπιστες και ασφαλείς υποδομές. Τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οι οργανισμοί της ΕΕ πρέπει να διασφαλίζουν την ικανότητά τους να χρησιμοποιούν **ασφαλείς διαύλους επικοινωνίας** για την ανταλλαγή ευαίσθητων και διαβαθμισμένων πληροφοριών μεταξύ τους και με τα κράτη μέλη. Οι επενδύσεις σε **διαλειτουργικά ασφαλή συστήματα** και αξιόπιστη τεχνολογία θα αυξήσουν την αυτονομία της ΕΕ και θα ενισχύσουν την ικανότητά της να διαχειρίζεται κρίσεις και να διασφαλίζει την επιχειρησιακή ανθεκτικότητα. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή καλεί τους συννομοθέτες να ολοκληρώσουν τις διαπραγματεύσεις όσον αφορά τον **προτεινόμενο κανονισμό σχετικά με την ασφάλεια των πληροφοριών στα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης**, ιδίως προκειμένου να διασφαλιστεί ένα κοινό πλαίσιο για τον χειρισμό ευαίσθητων μη διαβαθμισμένων και διαβαθμισμένων πληροφοριών⁹.

Για να διασφαλίσει τη δική της επιχειρησιακή ασφάλεια και επίγνωση της κατάστασης, η Επιτροπή θα αναθεωρήσει το εσωτερικό πλαίσιο διακυβέρνησης της ασφάλειας και θα δημιουργήσει ένα **ολοκληρωμένο κέντρο επιχειρήσεων ασφάλειας (ISOC)** με σκοπό την

⁷ Safer Together – Strengthening Europe’s Civilian and Military Preparedness and Readiness, (Πιο ασφαλείς μαζί — Ενίσχυση της πολιτικοστρατιωτικής προετοιμασίας και ετοιμότητας της Ευρώπης), σ. 23.

⁸ Στις τομεακές αξιολογήσεις απειλών που θα συμβάλουν στην τεκμηρίωση αυτής της ανάλυσης απειλών περιλαμβάνονται η αξιολόγηση απειλών όσον αφορά το σοβαρό και οργανωμένο έγκλημα στην ΕΕ (SOCTA), η έκθεση για την κατάσταση και τις τάσεις της τρομοκρατίας στην ΕΕ (TE-SAT), η κοινή έκθεση αξιολόγησης για τον κυβερνοχώρο (JCAR), καθώς και μελλοντικές αξιολογήσεις των απειλών, των κινδύνων και των μεθόδων νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που θα διενεργηθούν από την Επιτροπή και την αρχή για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

⁹ COM(2022) 119 final.

προστασία των προσώπων, των υλικών περιουσιακών στοιχείων και των επιχειρήσεων σε όλες τις εγκαταστάσεις της Επιτροπής. Η Επιτροπή θα ενισχύσει επίσης τις επιχειρησιακές και αναλυτικές ικανότητές της για τον εντοπισμό και τον μετριασμό των υβριδικών απειλών.

Σύμφωνα με τη στρατηγική για την Ένωση Ετοιμότητας, τα ζητήματα ετοιμότητας και ασφάλειας θα ενσωματωθούν σε ολόκληρη τη νομοθεσία, τις πολιτικές και τα προγράμματα της ΕΕ. Κατά την κατάρτιση ή την επανεξέταση της νομοθεσίας, των πολιτικών ή των προγραμμάτων με γνώμονα την ετοιμότητα και την ασφάλεια, η Επιτροπή θα προσδιορίζει με συνέπεια τις πιθανές επιπτώσεις της προτιμώμενης επιλογής πολιτικής στην ετοιμότητα και την ασφάλεια. Η διαδικασία αυτή θα υποστηρίζεται με την παροχή τακτικής κατάρτισης για τους υπευθύνους χάραξης πολιτικής στην Επιτροπή.

Για τη στήριξη των κρατών μελών, η Επιτροπή θα συζητήσει με το Συμβούλιο τις εξελισσόμενες προκλήσεις στον τομέα της εσωτερικής ασφάλειας, καθώς και τις βασικές προτεραιότητες πολιτικής, και θα το ενημερώνει σε τακτά χρονικά διαστήματα σχετικά με την εφαρμογή της στρατηγικής. Επιπλέον, η Επιτροπή θα τηρεί ενήμερο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη και θα μεριμνά για τη συμμετοχή τους σε όλες τις σχετικές δράσεις.

Βασικές δράσεις

Η Επιτροπή:

- **θα αναπτύσσει και θα υποβάλλει τακτικές αναλύσεις απειλών για τις προκλήσεις στον τομέα της εσωτερικής ασφάλειας της ΕΕ**

Τα κράτη μέλη παροτρύνονται:

- **να ενισχύσουν την ανταλλαγή πληροφοριών με τη SIAC και να εξασφαλίσουν καλύτερη ανταλλαγή πληροφοριών με τους οργανισμούς και τα όργανα της ΕΕ**

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενθαρρύνονται:

- **να ολοκληρώσουν τις διαπραγματεύσεις για τον προτεινόμενο κανονισμό σχετικά με την ασφάλεια των πληροφοριών στα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της Ένωσης**

3. Ενίσχυση των ικανοτήτων ασφάλειας της ΕΕ

Θα αναπτύξουμε νέα εργαλεία για την επιβολή του νόμου, όπως ανανέωση της Ευρωπόλ, και θα βελτιώσουμε τα μέσα συντονισμού και διαφύλαξης της ασφαλούς ανταλλαγής δεδομένων και της νόμιμης πρόσβασης σε δεδομένα.

Για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των εξελισσόμενων απειλών, η ΕΕ πρέπει να ενισχύσει τις ικανότητές της στον τομέα της ασφάλειας και να προωθήσει την καινοτομία. Ως πρωταρχικοί φορείς αντιμετώπισης των απειλών κατά της εσωτερικής ασφάλειας, οι αρχές επιβολής του νόμου και οι δικαστικές αρχές χρειάζονται τα κατάλληλα επιχειρησιακά εργαλεία και ικανότητες ώστε να ενεργούν άμεσα και αποτελεσματικά. Είναι σημαντικό οι εν λόγω αρχές να είναι σε θέση να επικοινωνούν και να συντονίζονται διασυνοριακά και μεταξύ των υπηρεσιών ώστε να προλαμβάνουν, να εντοπίζουν, να διερευνούν και να ασκούν διώξεις αποτελεσματικά.

Οργανισμοί και όργανα της ΕΕ για την εσωτερική ασφάλεια

Οι οργανισμοί και τα όργανα της ΕΕ στους τομείς της δικαιοσύνης, των εσωτερικών υποθέσεων και της κυβερνοασφάλειας διαδραματίζουν καίριο ρόλο στην αρχιτεκτονική ασφάλειας της ΕΕ, ο οποίος συνεχώς διευρύνεται όσο επεκτείνονται οι αρμοδιότητές τους.

Σήμερα, 25 έτη μετά την ίδρυσή της, η **Ευρωπόλ** κατέχει πλέον κεντρική θέση στο πλαίσιο ασφάλειας της ΕΕ. Υποστηρίζει πολύπλοκες διασυνοριακές έρευνες, διευκολύνει την ανταλλαγή πληροφοριών, αναπτύσσει καινοτόμα εργαλεία αστυνόμευσης και παρέχει προηγμένη εμπειρογνωσία για την επιβολή του νόμου. Ωστόσο, αρκετοί παράγοντες εμποδίζουν την Ευρωπόλ να αξιοποιήσει πλήρως το επιχειρησιακό δυναμικό της όσον αφορά την υποστήριξη ερευνητικών και επιχειρησιακών δραστηριοτήτων για την καταπολέμηση του διασυνοριακού εγκλήματος: σ' αυτούς περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η ανεπαρκής διαθεσιμότητα πόρων, καθώς και το γεγονός ότι η τρέχουσα εντολή της δεν καλύπτει νέες απειλές κατά της ασφάλειας, όπως η δολιοφθορά, οι υβριδικές απειλές ή η χειραγώγηση πληροφοριών. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η Επιτροπή θα προτείνει μια **φιλόδοξη αναθεώρηση της εντολής της Ευρωπόλ**, ώστε να μετατραπεί σε πραγματικά επιχειρησιακή αστυνομική υπηρεσία, η οποία θα παρέχει καλύτερη στήριξη στα κράτη μέλη. Στόχος είναι να ενισχυθεί η τεχνολογική εμπειρογνωσία και η ικανότητα της Ευρωπόλ να στηρίζει τις εθνικές υπηρεσίες επιβολής του νόμου, να βελτιωθεί ο συντονισμός με άλλους οργανισμούς και φορείς καθώς και με τα κράτη μέλη, να ενισχυθούν οι στρατηγικές εταιρικές σχέσεις με χώρες-εταίρους και τον ιδιωτικό τομέα, και να διασφαλιστεί η ενισχυμένη εποπτεία της Ευρωπόλ.

Επιπλέον, η Επιτροπή θα εργαστεί για την περαιτέρω **βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της συμπληρωματικότητας των οργανισμών και των οργάνων της ΕΕ για την εσωτερική ασφάλεια, καθώς και για την ενίσχυση της απρόσκοπτης συνεργασίας** μεταξύ τους.

Η εντολή της **Eurojust** θα αξιολογηθεί και θα ενισχυθεί για την αποτελεσματικότερη δικαστική συνεργασία, με ενίσχυση της συμπληρωματικότητας και της συνεργασίας με την Ευρωπόλ. Στο πλαίσιο αυτό περιλαμβάνεται η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της Eurojust, καθώς και της ικανότητάς της να παρέχει προορατική στήριξη και ανάλυση στις δικαστικές αρχές των κρατών μελών. Επιπρόσθετα, δεδομένης της μοναδικής αρμοδιότητας της **Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας** να διερευνά και να διώκει εγκλήματα που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης, η Επιτροπή θα εξετάσει τον καλύτερο τρόπο βελτίωσης της ικανότητας της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας να προστατεύει τα κονδύλια της Ένωσης. Στο πλαίσιο αυτό θα ενισχυθεί η συνεργασία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας και της Ευρωπόλ.

Η αποτελεσματική και ασφαλής ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των οργανισμών είναι ζωτικής σημασίας για τη συνεργασία. Η Ευρωπόλ και ο Frontex χρειάζονται ταχεία αμοιβαία ανταλλαγή πληροφοριών, μεταξύ άλλων για επιχειρησιακούς σκοπούς, σε συνέχεια της κοινής δήλωσης του Ιανουαρίου 2024¹⁰. Ο **eu-LISA** διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στη διαφύλαξη της ασφαλούς αποθήκευσης και διαθεσιμότητας δεδομένων για καλύτερο συντονισμό και αποτελεσματικότερη ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των οργανισμών. Ο **Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ** παρέχει εμπειρογνωσία σχετικά με την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων κατά την ανάπτυξη και την εφαρμογή πολιτικών ασφάλειας.

Η **αρχή της ΕΕ για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (στο εξής: AMLA)** έχει εξουσιοδοτηθεί να διασταυρώνει πληροφορίες, βάσει θετικού/αρνητικού αποτελέσματος (hit/no-hit), με πληροφορίες που διατίθενται από την Ευρωπόλ, την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, την Eurojust και την Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης της ΕΕ (στο εξής: OLAF) για τη διενέργεια κοινών αναλύσεων διασυνοριακών υποθέσεων.

Ο **ENISA** διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στην εφαρμογή της ευρωπαϊκής νομοθεσίας για την κυβερνοασφάλεια. Κατά την επικείμενη **αναθεώρηση της πράξης για την κυβερνοασφάλεια**,

¹⁰ https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/europol-frontex_joint_statement_signed_31.1.2024.pdf.

η Επιτροπή θα αξιολογήσει την εντολή της και θα προτείνει τον εκσυγχρονισμό της, ώστε να ενισχυθεί η ενωσιακή προστιθέμενη αξία της.

Η συνεργασία μεταξύ των τελωνειακών και άλλων αρχών επιβολής του νόμου θα ενισχυθεί με την προτεινόμενη δημιουργία της **τελωνειακής αρχής της ΕΕ** και του **τελωνειακού κόμβου δεδομένων της ΕΕ** στο πλαίσιο της δέσμης μέτρων για την τελωνειακή μεταρρύθμιση της ΕΕ. Οι πληροφορίες από τον μελλοντικό κόμβο και τα σχετικά δεδομένα από την Ευρωπόλ, την Eurojust, την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, την OLAF, την AMLA και τον Frontex, στο πλαίσιο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους, θα ενισχύσουν την κοινή ανάλυση και θα συμβάλουν σε πιο συνεκτικές επιχειρησιακές δραστηριότητες, ιδίως στα εξωτερικά σύνορα. Η Επιτροπή ενθαρρύνει τους συννομοθέτες να ολοκληρώσουν ταχέως τις διαπραγματεύσεις για την τελωνειακή μεταρρύθμιση της ΕΕ και θα συνεχίσει να τους βοηθά για τον σκοπό αυτόν.

Η ενίσχυση της συμπληρωματικότητας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, της OLAF, της Ευρωπόλ, της Eurojust, της AMLA και της προτεινόμενης τελωνειακής αρχής της ΕΕ θα βασιστεί επίσης στα αποτελέσματα της υπό εξέλιξη επανεξέτασης της **αρχιτεκτονικής της ΕΕ για την καταπολέμηση της απάτης**. Η εσωτερική ασφάλεια μπορεί να επωφεληθεί από αυτή την ολιστική προσέγγιση, που θα εστιάζει στην καλύτερη χρήση τόσο των ποινικών όσο και των διοικητικών μέσων, στη διαλειτουργικότητα των συστημάτων ΤΠ και στη βελτίωση της συνεργασίας.

Κρίσιμες επικοινωνίες

Σήμερα, τα **συστήματα κρίσιμων επικοινωνιών**¹¹ λειτουργούν, στις περισσότερες περιπτώσεις, μεμονωμένα σε εθνικό επίπεδο. Αυτό σημαίνει ότι τα μέλη του προσωπικού πρώτης επέμβασης συχνά δεν μπορούν να επικοινωνούν με τους συναδέλφους τους όταν διασχίζουν τα σύνορα προς άλλα κράτη μέλη. Σε ορισμένα κράτη μέλη, υπάρχουν επίσης περιορισμοί στην επικοινωνία μεταξύ των διαφόρων ειδών υπηρεσιών πρώτης επέμβασης (π.χ. αστυνομία και ασθενοφόρα). Τα πρότυπα των περισσότερων συστημάτων δεν πληρούν τις σημερινές απαιτήσεις όσον αφορά τη λειτουργικότητα και την ανθεκτικότητα, γεγονός που περιορίζει σημαντικά την ικανότητα αντίδρασης του προσωπικού πρώτης επέμβασης ιδίως σε διασυνοριακό επίπεδο.

Για να βελτιωθεί η ικανότητα της ΕΕ να αντιδρά σε κρίσεις, η Επιτροπή θα προτείνει νομοθεσία για τη δημιουργία ενός **ευρωπαϊκού συστήματος κρίσιμων επικοινωνιών (στο εξής: EUCCS)**, το οποίο θα συνδέει τα συστήματα κρίσιμων επικοινωνιών επόμενης γενιάς των κρατών μελών στην ΕΕ. Στόχος είναι το EUCCS να βασίζεται σε τρεις στρατηγικούς πυλώνες: επιχειρησιακή κινητικότητα, ισχυρή ανθεκτικότητα και στρατηγική αυτονομία. Η πρωτοβουλία για το EUCCS θα καθορίσει εναρμονισμένες απαιτήσεις και θα συμβάλει στον εκσυγχρονισμό των συστημάτων κρίσιμων επικοινωνιών των κρατών μελών, παρέχοντάς τους τη δυνατότητα να λειτουργούν απρόσκοπτα. Θα επεκτείνει παράλληλα την κάλυψη του συστήματος μέσω του μελλοντικού συστήματος πολλαπλών τροχιών IRIS²¹². Τα χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ έργα θα συμβάλουν στην ανάπτυξη των τεχνικών ικανοτήτων του EUCCS, βασιζόμενα κυρίως σε ευρωπαϊκούς παρόχους τεχνολογίας, με σκοπό την προώθηση της στρατηγικής αυτονομίας της ΕΕ σ' αυτόν τον ευαίσθητο τομέα.

¹¹ Δηλαδή, τα δίκτυα που χρησιμοποιούν οι αρχές επιβολής του νόμου, οι συνοριοφύλακες, οι τελωνειακές αρχές, η πολιτική προστασία, οι πυροσβέστες, οι φορείς που παρέχουν πρώτες βοήθειες και άλλοι βασικοί παράγοντες για τη δημόσια ασφάλεια και προστασία.

¹² Υποδομή της ΕΕ για ανθεκτικότητα, διασυνδεσιμότητα και ασφάλεια μέσω δορυφόρου.

Νόμιμη πρόσβαση σε δεδομένα

Οι αρχές επιβολής του νόμου και οι δικαστικές αρχές πρέπει να είναι σε θέση να διερευνούν και να αναλαμβάνουν δράση κατά του εγκλήματος. Σήμερα, σχεδόν όλες οι μορφές σοβαρού και οργανωμένου εγκλήματος έχουν ψηφιακό αποτύπωμα¹³. Περίπου το 85 % των ποινικών ερευνών βασίζονται πλέον στη δυνατότητα πρόσβασης των αρχών επιβολής του νόμου σε ψηφιακές πληροφορίες¹⁴.

Η ομάδα υψηλού επιπέδου σχετικά με την πρόσβαση σε δεδομένα για την αποτελεσματική επιβολή του νόμου επισήμανε στην τελική της έκθεση¹⁵ ότι οι αρχές επιβολής του νόμου και οι δικαστικές αρχές χάνουν έδαφος έναντι των εγκληματιών κατά την τελευταία δεκαετία, καθώς οι εγκληματίες χρησιμοποιούν εργαλεία και προϊόντα που παρέχονται από άλλες δικαιοδοσίες, από παρόχους που έχουν θέσει σε εφαρμογή μέτρα τα οποία στερούν από τις αρχές τα μέσα να ανταποκρίνονται σε νόμιμα αιτήματα στο πλαίσιο μεμονωμένων ποινικών υποθέσεων. Ως εκ τούτου, η συστηματική συνεργασία μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου και των ιδιωτικών φορέων, συμπεριλαμβανομένων των παρόχων υπηρεσιών, είναι απαραίτητη στις μελλοντικές προσπάθειες για την εξάρθρωση των πλέον απειλητικών εγκληματικών δικτύων και ατόμων εντός και εκτός της Ένωσης.

Καθώς η ψηφιοποίηση εξαπλώνεται και παρέχει μια συνεχώς αυξανόμενη πηγή νέων εργαλείων για τους εγκληματίες, είναι απαραίτητη η θέσπιση πλαισίου για την πρόσβαση σε δεδομένα το οποίο να ανταποκρίνεται στις ανάγκες επιβολής της νομοθεσίας μας και προστασίας των αξιών μας. Ταυτόχρονα, η διασφάλιση της προστασίας των ψηφιακών συστημάτων από μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση είναι εξίσου ζωτικής σημασίας για τη διατήρηση της κυβερνοασφάλειας και την προστασία από αναδυόμενες απειλές κατά της ασφάλειας. Τα εν λόγω πλαίσια πρόσβασης πρέπει επίσης να σέβονται τα θεμελιώδη δικαιώματα, διασφαλίζοντας, μεταξύ άλλων, την επαρκή προστασία της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Τα τελευταία έτη η ΕΕ έχει αναλάβει δράση τόσο για την αντιμετώπιση του εγκλήματος στο διαδίκτυο όσο και για τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε ψηφιακά αποδεικτικά στοιχεία για όλα τα εγκλήματα, με τη θέσπιση κανόνων για τα ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία που θα εφαρμόζονται πλήρως από τον Αύγουστο του 2026¹⁶. Τα μέτρα αυτά θα συμπληρωθούν με διεθνείς πράξεις για την ανταλλαγή πληροφοριών και αποδεικτικών στοιχείων. Η Επιτροπή θα προτείνει σύντομα την υπογραφή και τη σύναψη της νέας σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την καταπολέμηση του κυβερνοεγκλήματος.

Σε συνέχεια των συστάσεων της ομάδας υψηλού επιπέδου¹⁷, η Επιτροπή θα παρουσιάσει κατά το πρώτο εξάμηνο του 2025 χάρτη πορείας στον οποίο θα καθορίζονται τα νομικά και πρακτικά μέτρα που προτείνει να ληφθούν για τη διασφάλιση της νόμιμης και αποτελεσματικής πρόσβασης σε δεδομένα. Στο πλαίσιο της εφαρμογής του εν λόγω χάρτη πορείας, η Επιτροπή θα δώσει προτεραιότητα στην αξιολόγηση του αντίκτυπου των κανόνων διατήρησης δεδομένων σε επίπεδο ΕΕ και στην κατάρτιση ενός τεχνολογικού χάρτη πορείας για την κρυπτογράφηση, με σκοπό τον εντοπισμό και την αξιολόγηση τεχνολογικών λύσεων

¹³ <https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/EU-SOCTA-2025.pdf>.

¹⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX:52019PC0070>.

¹⁵ Τελική έκθεση της ομάδας υψηλού επιπέδου σχετικά με την πρόσβαση σε δεδομένα για την αποτελεσματική επιβολή του νόμου — 15/11/2024, 4802e306-c364-4154-835b-e986a9a49281_en.

¹⁶ Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1543 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2023, σχετικά με τις ευρωπαϊκές εντολές υποβολής στοιχείων και τις ευρωπαϊκές εντολές διατήρησης στοιχείων για ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία σε ποινικές διαδικασίες και για την εκτέλεση περιοριστικών της ελευθερίας ποινών κατόπιν ποινικών διαδικασιών (ΕΕ L 191 της 28.7.2023, σ. 118).

¹⁷ Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την πρόσβαση σε δεδομένα για την αποτελεσματική επιβολή του νόμου (12 Δεκεμβρίου 2024) <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-16448-2024-INIT/el/pdf>.

που θα διευκολύνουν τις αρχές επιβολής του νόμου να έχουν νόμιμη πρόσβαση σε κρυπτογραφημένα δεδομένα, διασφαλίζοντας την κυβερνοασφάλεια και τα θεμελιώδη δικαιώματα.

Επιχειρησιακή συνεργασία

Η Επιτροπή θα συνεργαστεί με τα κράτη μέλη, τους οργανισμούς και τα όργανα της ΕΕ και τις χώρες-εταίρους με σκοπό την ενίσχυση της επιχειρησιακής συνεργασίας, η οποία είναι απαραίτητη για την επίτευξη αποτελεσματικότερης προσέγγισης στην καταπολέμηση του διακρατικού οργανωμένου εγκλήματος και της τρομοκρατίας.

Δεδομένου ότι αποτελεί το κύριο πλαίσιο της ΕΕ για κοινή δράση κατά του σοβαρού και οργανωμένου εγκλήματος, η **Ευρωπαϊκή Πολυκλαδική Πλατφόρμα κατά των Εγκληματικών Απειλών (στο εξής: EMPACT)** έχει επιτύχει σημαντικά επιχειρησιακά αποτελέσματα. Ο επόμενος κύκλος EMPACT 2026-2029 αποτελεί ευκαιρία για την περαιτέρω ενίσχυση του πλαισίου αυτού. Για να εξαρθρώσει τα πλέον απειλητικά εγκληματικά δίκτυα και άτομα, η Ένωση πρέπει να εξορθολογίσει και να εστιάσει τις προσπάθειές της στις πλέον επιτακτικές προτεραιότητες, ενισχύοντας τις δεσμεύσεις των κρατών μελών και εξασφαλίζοντας την αποτελεσματική χρήση των πόρων.

Για τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή θα συνεργαστεί με τις προεδρίες του Συμβουλίου και τα κράτη μέλη για τη **μεγιστοποίηση του δυναμικού της EMPACT και την αντιμετώπιση των βασικών προτεραιοτήτων για τον επόμενο κύκλο EMPACT 2026-2029**. Σ' αυτούς τους τομείς προτεραιότητας, υπάρχει ανάγκη για πληροφορίες σχετικά με τα πλέον απειλητικά εγκληματικά δίκτυα, για κοινές έρευνες και επιχειρησιακές ειδικές ομάδες, καθώς και για ισχυρή δικαστική αντιμετώπιση, συμπεριλαμβανομένης της προσέγγισης «παρακολούθησης της διαδρομής του χρήματος». Επιπλέον, η Ένωση πρέπει να αντιμετωπίσει τη στρατολόγηση και τη διείσδυση εγκληματικών στοιχείων, καθώς και να ενισχύσει τη διωπηρεσιακή και διεθνή συνεργασία και κατάρτιση στον τομέα της επιβολής του νόμου.

Η Επιτροπή θα στηρίξει επίσης άλλες μορφές **διασυνοριακής επιχειρησιακής συνεργασίας στον τομέα της επιβολής του νόμου μεταξύ των κρατών μελών και των συνδεδεμένων χωρών Σένγκεν**. Ο χώρος Σένγκεν, χωρίς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα, απαιτεί στενή συνεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου των κρατών μελών για τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου εσωτερικής ασφάλειας. Σήμερα, οι υπάλληλοι επιβολής του νόμου εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν προκλήσεις κατά την παρακολούθηση ή την εκτέλεση επειγουσών παρεμβάσεων σε διασυνοριακό επίπεδο¹⁸, και η αντιμετώπιση υβριδικών απειλών απαιτεί επίσης την ενίσχυση της διασυνοριακής συνεργασίας. Θα πρέπει να συσταθεί **ομάδα υψηλού επιπέδου για το μέλλον της επιχειρησιακής συνεργασίας στον τομέα της επιβολής του νόμου** με σκοπό την ανάπτυξη ενός κοινού στρατηγικού οράματος.

Η αποτελεσματική ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου είναι επίσης απαραίτητη για την αποτελεσματική διασυνοριακή συνεργασία. Μόλις θεσπιστεί, η **αρχιτεκτονική διαλειτουργικότητας** θα παρέχει στις αρχές επιβολής του νόμου και στην Ευρωπόλ αποτελεσματική πρόσβαση σε κρίσιμες πληροφορίες. Ταυτόχρονα, η ΕΕ και τα κράτη μέλη της θα πρέπει να δώσουν προτεραιότητα στη διμερή και πολυμερή ανταλλαγή πληροφοριών, μέσω της νομικής και τεχνικής εφαρμογής του **κανονισμού Prüm II**¹⁹, σε

¹⁸ Όπως αναφέρεται στην αξιολόγηση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή από τα κράτη μέλη της σύστασης (ΕΕ) 2022/915 του Συμβουλίου, της 9ης Ιουνίου 2022, σχετικά με την επιχειρησιακή συνεργασία στον τομέα της επιβολής του νόμου (5909/25).

¹⁹ Κανονισμός (ΕΕ) 2024/982 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Μαρτίου 2024, σχετικά με την αυτοματοποιημένη αναζήτηση και ανταλλαγή δεδομένων για την αστυνομική συνεργασία, και για την τροποποίηση των αποφάσεων 2008/615/ΔΕΥ και 2008/616/ΔΕΥ του Συμβουλίου και των κανονισμών (ΕΕ)

συνεργασία με τον eu-LISA και την Ευρωπόλ. Με τον τρόπο αυτόν θα καταστεί δυνατή η ασφαλής αυτοματοποιημένη ανταλλαγή δακτυλικών αποτυπωμάτων, προφίλ DNA, δεδομένων ταξινόμησης οχημάτων, εικόνων προσώπου και αστυνομικών αρχείων μέσω δρομολογητών της ΕΕ. Σε εθνικό επίπεδο, τα κράτη μέλη πρέπει να εφαρμόσουν την **οδηγία για την ανταλλαγή πληροφοριών**²⁰ ενισχύοντας τους διαύλους ανταλλαγής πληροφοριών με σκοπό την απρόσκοπτη διασυνοριακή ροή πληροφοριών, διασφαλίζοντας παράλληλα την ενσωμάτωσή τους σε συστήματα σε επίπεδο Ένωσης, όπως το SIENA²¹.

Η αποτελεσματική διασυνοριακή συνεργασία βασίζεται επίσης στην προώθηση μιας **κοινής νοοτροπίας για την επιβολή του νόμου στην ΕΕ**. Η κοινή κατάρτιση, τα κέντρα αριστείας και τα προγράμματα κινητικότητας είναι απαραίτητα για την επίτευξη αυτού του στόχου. Η Επιτροπή θα διερευνήσει τον τρόπο με τον οποίο η ΕΕ μπορεί να στηρίξει καλύτερα την κατάρτιση των αρχών των κρατών μελών, με βάση τον **CEPOL** ως οργανισμό της ΕΕ για την κατάρτιση στον τομέα της επιβολής του νόμου.

Ενίσχυση της ασφάλειας των συνόρων

Η ενίσχυση της ανθεκτικότητας και της ασφάλειας των εξωτερικών συνόρων είναι ζωτικής σημασίας για την αντιμετώπιση υβριδικών απειλών, όπως η οπλοποίηση της μετανάστευσης, ώστε να αποτραπεί η είσοδος παραγόντων απειλής και αγαθών στην ΕΕ και να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά η καταπολέμηση του διασυνοριακού εγκλήματος και της τρομοκρατίας. **Το σύστημα πληροφοριών Σένγκεν (στο εξής: SIS) σχεδιάζεται να ενισχυθεί το 2026**, ώστε να παρέχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να εισάγουν καταχωρίσεις σχετικά με υπηκόους τρίτων χωρών που εμπλέκονται σε τρομοκρατικές ενέργειες, συμπεριλαμβανομένων αλλοδαπών τρομοκρατών μαχητών, και σε άλλα σοβαρά εγκλήματα, με βάση δεδομένα που ανταλλάσσουν τρίτες χώρες με την Ευρωπόλ.

Η βελτιωμένη **διαλειτουργικότητα** των συστημάτων πληροφοριών μεγάλης κλίμακας της ΕΕ θα παρέχει στα κράτη μέλη βασικές πληροφορίες σχετικά με άτομα από τρίτες χώρες που διασχίζουν ή προτίθενται να διασχίσουν εξωτερικά σύνορα, βοηθώντας τις αρχές να αξιολογήσουν τις προϋποθέσεις για την έγκριση της εισόδου στην επικράτεια των κρατών μελών²². Η Επιτροπή θα συνεχίσει να συνεργάζεται στενά με τα κράτη μέλη και τον eu-LISA για την ταχεία εφαρμογή των συστημάτων αυτών, ιδίως του **συστήματος εισόδου-εξόδου (ΣΕΕ), του Ευρωπαϊκού Συστήματος Πληροφοριών και Αδειοδότησης Ταξιδιού (ETIAS) και του αναθεωρημένου Συστήματος Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις (VIS)**, ώστε να διασφαλιστεί η ομαλή λειτουργία τους και τα οφέλη για την ασφάλεια.

Για την περαιτέρω ενίσχυση της ασφάλειας των συνόρων και την τόνωση της συνεργασίας της ΕΕ έναντι των εξελισσόμενων απειλών, **η Επιτροπή θα προτείνει την ενίσχυση του Frontex**. Οι υπάλληλοι της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής θα πρέπει σταδιακά να

2018/1726, (ΕΕ) 2019/817 και (ΕΕ) 2019/818 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (κανονισμός Prüm II) (ΕΕ L, 2024/982, 5.4.2024).

²⁰ Οδηγία (ΕΕ) 2023/977 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαΐου 2023, σχετικά με την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου των κρατών μελών και την κατάργηση της απόφασης-πλαίσου 2006/960/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 134 της 22.5.2023, σ. 1).

²¹ Εφαρμογή δικτύου ασφαλούς ανταλλαγής πληροφοριών.

²² Ειδικότερα, το σύστημα εισόδου/εξόδου θα παρέχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να ταυτοποιούν υπηκόους τρίτων χωρών στα εξωτερικά σύνορα του χώρου Σένγκεν και να καταγράφουν τις εισόδους και τις εξόδους τους, επιτρέποντας τη συστηματική ταυτοποίηση των προσώπων που υπερβαίνουν την επιτρεπόμενη διάρκεια παραμονής. Πριν από την άφιξη υπηκόου τρίτης χώρας στα εξωτερικά σύνορα, το Ευρωπαϊκό Σύστημα Πληροφοριών και Αδειοδότησης Ταξιδιού και το Σύστημα Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις θα επιτρέπουν στα κράτη μέλη να αξιολογούν εκ των προτέρων αν η παρουσία υπηκόου τρίτης χώρας στο έδαφος της ΕΕ θα συνιστούσε κίνδυνο για την ασφάλεια.

τριπλασιαστούν με στόχο τους 30 000. Ο οργανισμός θα πρέπει να διαθέτει προηγμένη τεχνολογία για την επιτήρηση και την επίγνωση της κατάστασης, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικών με την ευρωπαϊκή ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων, καθώς και πρόσβαση σε αξιόπιστες κυβερνητικές υπηρεσίες γεωσκόπησης της ΕΕ για τον έλεγχο των συνόρων, οι οποίες θα πρέπει να έχουν αναπτυχθεί έως το 2027. Αυτό αναμένεται να ενισχύσει περαιτέρω την ικανότητα εντοπισμού, πρόληψης και καταπολέμησης του διασυνοριακού εγκλήματος στα εξωτερικά σύνορα, καθώς και να ενισχύσει τη στήριξη του οργανισμού προς τα κράτη μέλη όσον αφορά την εφαρμογή των επιστροφών, ιδίως σε σχέση με υπηκόους τρίτων χωρών που συνιστούν κίνδυνο για την ασφάλεια.

Η παραποίηση εγγράφων και η πλαστοπροσωπία διευκολύνουν την παράνομη διακίνηση μεταναστών, την εμπορία ανθρώπων, τις λαθραίες μετακινήσεις εγκληματιών και την εμπορία παράνομων εμπορευμάτων. Ο **ανιχνευτής πολλαπλών ταυτοτήτων (MID)**²³, μόλις τεθεί σε λειτουργία, θα βελτιώσει την ικανότητα των εθνικών αρχών να εντοπίζουν άτομα που χρησιμοποιούν πολλαπλές ταυτότητες και να καταπολεμούν την πλαστοπροσωπία. Η Επιτροπή θα διερευνήσει τρόπους ενίσχυσης της ασφάλειας των ταξιδιωτικών εγγράφων και των εγγράφων διαμονής που εκδίδονται για πολίτες της ΕΕ και υπηκόους τρίτων χωρών. Επιπλέον, η Επιτροπή θα αξιολογήσει τον τρόπο με τον οποίο τα πορτοφόλια ψηφιακής ταυτότητας της ΕΕ, τα οποία θα θεσπιστούν στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού πλαισίου για την ψηφιακή ταυτότητα έως το τέλος του 2026, μπορούν να συμβάλουν στην ενίσχυση της ασφάλειας των ταξιδιωτικών εγγράφων και στη βελτίωση της εξακρίβωσης της ταυτότητας. Η αξιολόγηση αυτή θα συμπληρώσει τις προτάσεις για τα ψηφιακά ταξιδιωτικά διαπιστευτήρια και την ενωσιακή ψηφιακή εφαρμογή ταξιδίων²⁴.

Οι **ταξιδιωτικές πληροφορίες** είναι ζωτικής σημασίας για τις αρχές προκειμένου να εντοπίζουν και να διερευνούν μετακινήσεις εγκληματιών, τρομοκρατών και άλλων ατόμων που συνιστούν απειλή για την ασφάλεια. Παρότι υπάρχει πλαίσιο της ΕΕ για τις πληροφορίες εμπορικών αεροπορικών ταξιδιών²⁵, η επεξεργασία δεδομένων από άλλα μέσα μεταφοράς για σκοπούς επιβολής του νόμου παραμένει αποσπασματική. Κατά συνέπεια, οι εγκληματίες και οι τρομοκράτες μπορούν να εκμεταλλεύονται διάφορα μέσα μεταφοράς για την τέλεση παράνομων δραστηριοτήτων χωρίς να εντοπίζονται. Η Επιτροπή θα συνεργαστεί με τα κράτη μέλη και τον κλάδο των μεταφορών με σκοπό την **ενίσχυση του πλαισίου για τις ταξιδιωτικές πληροφορίες**, διερευνώντας ένα ενωσιακό σύστημα που θα απαιτεί από τους φορείς εκμετάλλευσης ιδιωτικών πτήσεων να συλλέγουν και να διαβιβάζουν δεδομένα επιβατών, αξιολογώντας τους κανόνες επεξεργασίας των καταστάσεων ονομάτων επιβατών και εξετάζοντας τρόπους για τον εξορθολογισμό της επεξεργασίας των πληροφοριών για τα θαλάσσια ταξίδια. Όσον αφορά τις οδικές μεταφορές, η Επιτροπή θα αξιολογήσει τη διευρυμένη χρήση των συστημάτων **αυτόματης αναγνώρισης πινακίδων αριθμού κυκλοφορίας (ANPR)** και θα αυξήσει τις δυνατότητες συνεργειών με το SIS.

Προσέγγιση βασισμένη στην ανάλυση προοπτικών, την καινοτομία και τις ικανότητες

Η Επιτροπή θα αναπτύξει μια **ολοκληρωμένη προσέγγιση ανάλυσης προοπτικών για την εσωτερική ασφάλεια σε επίπεδο ΕΕ**, με βάση τις βέλτιστες πρακτικές που εντοπίζονται σε εθνικό επίπεδο. Η προσέγγιση αυτή θα στηρίξει τη χάραξη πολιτικής και θα καθοδηγήσει τις

²³ Ο ανιχνευτής πολλαπλών ταυτοτήτων είναι μία από τις συνιστώσες διαλειτουργικότητας που θεσπίστηκαν με τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/818 και τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/817.

²⁴ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/ip_24_5047.

²⁵ Πλαίσιο για τις καταστάσεις ονομάτων επιβατών (PNR) και τις εκ των προτέρων πληροφορίες για τους επιβάτες (API) που θεσπίστηκε με την οδηγία (ΕΕ) 2016/681 (οδηγία PNR) και τους κανονισμούς (ΕΕ) 2025/12 και (ΕΕ) 2025/13 (κανονισμοί API).

επενδύσεις σε σχετική χρηματοδοτούμενη από την ΕΕ έρευνα και καινοτομία στον τομέα της ασφάλειας.

Η έρευνα και η καινοτομία διαδραματίζουν καίριο ρόλο στην εσωτερική ασφάλεια με τη δημιουργία λύσεων για την αντιμετώπιση αναδυόμενων απειλών, μεταξύ άλλων από την κατάχρηση της τεχνολογίας²⁶. Η ΕΕ πρέπει να συνεχίσει να επενδύει, μέσω της χρηματοδοτούμενης από την ΕΕ έρευνας και καινοτομίας στον τομέα της ασφάλειας²⁷, στην ανάπτυξη καινοτόμων εργαλείων και λύσεων με στόχο την αντιμετώπιση των απειλών κατά της ασφάλειας, τηρώντας παράλληλα τους κανόνες και τα θεμελιώδη δικαιώματα της ΕΕ. Η Επιτροπή θα πρέπει να στηρίζει τη μετάβαση από την έρευνα στην ανάπτυξη, ώστε να διασφαλιστεί η αποτελεσματική αξιοποίηση αυτών των σύγχρονων δυνατοτήτων, με προτεραιότητα στις **σύγχρονες τεχνολογίες**, όπως η ΤΝ. Η προσέγγιση αυτή θα πρέπει να περιλαμβάνει κατάρτιση για τη βελτίωση της χρήσης των συστημάτων ΤΝ και άλλων τεχνικών ικανοτήτων από τις αρχές επιβολής του νόμου και τις δικαστικές αρχές. Επιπρόσθετα, κατά περίπτωση, το δυναμικό διττής χρήσης των τεχνολογιών θα πρέπει να αξιοποιείται και προς τις δύο κατευθύνσεις (από τον μη στρατιωτικό τομέα στον τομέα της άμυνας και αντίστροφα)²⁸.

Ο κόμβος καινοτομίας της ΕΕ για την εσωτερική ασφάλεια²⁹, ένα δίκτυο εργαστηρίων καινοτομίας που παρέχει τις πλέον πρόσφατες εξελίξεις στον τομέα της καινοτομίας καθώς και αποτελεσματικές λύσεις για τη στήριξη του έργου των παραγόντων εσωτερικής ασφάλειας στην ΕΕ και στα κράτη μέλη, θα συμβάλει στην ενσωμάτωση της έρευνας στην πράξη και την πολιτική. Η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της Ευρωπόλ προϋποθέτει την ενίσχυση του αποθετηρίου εργαλείων της Ευρωπόλ (ETR), ώστε να είναι σε θέση να εντοπίζει, να αναπτύσσει, να προμηθεύεται από κοινού και να εφαρμόζει προηγμένες τεχνολογίες σε επιχειρησιακό επίπεδο. Επιπλέον, η Επιτροπή θα δημιουργήσει ένα **κέντρο έρευνας και καινοτομίας στον τομέα της ασφάλειας** στο Κοινό Κέντρο Ερευνών, στο οποίο θα συμμετέχουν ερευνητές με σκοπό τη συντόμευση του κύκλου από τα ερευνητικά αποτελέσματα στην καινοτομία, την ανάπτυξη και την επιτυχή υλοποίηση, με παράλληλη μείωση του κόστους ανάπτυξης, δοκιμής και επικύρωσης.

Ο Ευρωπαϊκός Χώρος Έρευνας είναι από τη φύση του συνεργατικός και, ως εκ τούτου, ευάλωτος σε εξωτερικές παρεμβάσεις και παραπληροφόρηση. Μετά την έκδοση της σύστασης του Συμβουλίου σχετικά με την ασφάλεια της έρευνας³⁰, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη λαμβάνουν μέτρα για την ενδυνάμωση των σχετικών φορέων, μεταξύ άλλων με τη δημιουργία κέντρου εμπειρογνώσας για την ασφάλεια της έρευνας.

Βασικές δράσεις

Η Επιτροπή θα εκδώσει:

- **νομοθετική πρόταση για τη μετατροπή της Ευρωπόλ σε πραγματικά επιχειρησιακό οργανισμό επιβολής του νόμου το 2026**

²⁶ Βλ. την έκθεση του Κοινού Κέντρου Ερευνών της Επιτροπής με τίτλο «Emerging risks and opportunities for EU internal security stemming from new technologies» (Αναδυόμενοι κίνδυνοι και ευκαιρίες για την εσωτερική ασφάλεια της ΕΕ που απορρέουν από τις νέες τεχνολογίες) <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC139674>.

²⁷ Study on strengthening EU-funded security research and innovation – 20 years of EU-Funded Civil Security Research and Innovation – 2025 (Μελέτη σχετικά με την ενίσχυση της χρηματοδοτούμενης από την ΕΕ έρευνας και καινοτομίας στον τομέα της ασφάλειας — 20 έτη χρηματοδοτούμενης από την ΕΕ έρευνας και καινοτομίας στον τομέα της πολιτικής προστασίας — 2025), <https://data.europa.eu/doi/10.2837/0004501>.

²⁸ Όπως αναφέρεται στην έκθεση Niinistö.

²⁹ EU Innovation Hub for Internal Security | Europol (Κόμβος καινοτομίας της ΕΕ για την εσωτερική ασφάλεια | Ευρωπόλ).

³⁰ ΕΕ, C/2024/3510, 30.5.2024.

- νομοθετική πρόταση για την ενίσχυση της Eurojust το 2026
- νομοθετική πρόταση για την ενίσχυση του ρόλου και των καθηκόντων του Frontex το 2026
- νομοθετική πρόταση για τη δημιουργία ευρωπαϊκού συστήματος κρίσιμων επικοινωνιών το 2026

Η Επιτροπή:

- θα υποβάλει χάρτη πορείας για τον καθορισμό της μελλοντικής πορείας όσον αφορά τη νόμιμη και αποτελεσματική πρόσβαση σε δεδομένα για σκοπούς επιβολής του νόμου το 2025
- θα εκπονήσει εκτίμηση των επιπτώσεων το 2025 με σκοπό την επικαιροποίηση των κανόνων για τη διατήρηση δεδομένων σε επίπεδο ΕΕ, κατά περίπτωση
- θα υποβάλει τεχνολογικό χάρτη πορείας για την κρυπτογράφηση με σκοπό τον εντοπισμό και την αξιολόγηση τεχνολογικών λύσεων που θα καταστήσουν δυνατή τη νόμιμη πρόσβαση των αρχών επιβολής του νόμου σε δεδομένα το 2026
- θα εργαστεί για τη δημιουργία ομάδας υψηλού επιπέδου για την ενίσχυση της επιχειρησιακής συνεργασίας στον τομέα της επιβολής του νόμου
- θα δημιουργήσει κέντρο έρευνας και καινοτομίας στον τομέα της ασφάλειας στο Κοινό Κέντρο Ερευνών το 2026

Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και τους αρμόδιους οργανισμούς της ΕΕ:

- θα ενισχύσει την αρχιτεκτονική της EMPACT
- θα εργαστεί για την ταχεία ανάπτυξη της αρχιτεκτονικής διαλειτουργικότητας και την εφαρμογή του κανονισμού Prüm II
- θα ενισχύσει το πλαίσιο ταξιδιωτικών πληροφοριών

Τα κράτη μέλη παροτρύνονται:

- να μεταφέρουν στο εθνικό δίκαιο και να εφαρμόσουν πλήρως την οδηγία για την ανταλλαγή πληροφοριών

4. Ανθεκτικότητα έναντι υβριδικών απειλών και άλλων εχθρικών πράξεων

Θα αναπτύξουμε ανθεκτικότητα έναντι υβριδικών απειλών με την ενίσχυση της προστασίας των υποδομών ζωτικής σημασίας, την ενίσχυση της κυβερνοασφάλειας, τη διασφάλιση των κόμβων μεταφορών και των λιμένων και την καταπολέμηση των διαδικτυακών απειλών.

Η συχνότητα και η πολυπλοκότητα των εχθρικών πράξεων που υπονομεύουν την ασφάλεια της ΕΕ έχουν αυξηθεί, με τους κακόβουλους παράγοντες να διευρύνουν σημαντικά το οπλοστάσιό τους. Οι υβριδικές εκστρατείες που στοχεύουν την ΕΕ, τα κράτη μέλη και τους εταίρους της έχουν ενταθεί, με πράξεις δολιοφθοράς που στοχεύουν υποδομές ζωτικής σημασίας, εμπρησμούς, κυβερνοεπιθέσεις, εκλογικές παρεμβάσεις, χειραγώγηση των πληροφοριών και παρεμβάσεις από το εξωτερικό (FIMI), συμπεριλαμβανομένης της παραπληροφόρησης, και οπλοποίηση της μετανάστευσης. Λόγω του πολιτικού και επιχειρησιακού τους ρόλου και της φύσης των πληροφοριών που χειρίζονται, τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμοί της Ένωσης (στο εξής: οντότητες της Ένωσης) δεν εξαιρούνται.

Η ΕΕ πρέπει να ενισχύσει την ανθεκτικότητά της, να χρησιμοποιεί αποτελεσματικά τα υφιστάμενα εργαλεία και να αναπτύξει νέους τρόπους για την αντιμετώπιση αυτών των εξελισσόμενων απειλών που προέρχονται από κρατικούς και μη κρατικούς φορείς, τόσο σήμερα όσο και στο μέλλον.

Υποδομές ζωτικής σημασίας

Οι απειλές για τις **υποδομές ζωτικής σημασίας**, συμπεριλαμβανομένων των υβριδικών απειλών, όπως η δολιοφθορά και η κακόβουλη δραστηριότητα στον κυβερνοχώρο, αποτελούν μείζον πρόβλημα, ιδίως για τις υποδομές που συνδέουν τα κράτη μέλη —είτε πρόκειται για ενεργειακές διασυνδέσεις είτε για διασυνοριακά καλώδια επικοινωνίας, καθώς και για τις μεταφορές. Μετά τον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, οι πράξεις δολιοφθοράς που στοχεύουν υποδομές ζωτικής σημασίας αυξήθηκαν, ιδίως το 2024, με αποτέλεσμα να επηρεαστούν πολλά κράτη μέλη. Η συνεργασία μεταξύ των υπηρεσιών επιβολής του νόμου, ασφάλειας και κυβερνοασφάλειας, της στρατιωτικής και πολιτικής προστασίας και των ιδιωτικών φορέων είναι **απαραίτητη** ώστε τέτοιες πράξεις να προβλέπονται, να εντοπίζονται, να προλαμβάνονται και να αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά.

Η μείωση των τρωτών σημείων και η ενίσχυση της ανθεκτικότητας των κρίσιμων οντοτήτων είναι επιτακτική ώστε να διασφαλιστεί η αδιάλειπτη παροχή βασικών υπηρεσιών που είναι ζωτικής σημασίας για την οικονομία και την κοινωνία. Ως εκ τούτου, η έγκαιρη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο και η ορθή εφαρμογή από όλα τα κράτη μέλη της **οδηγίας για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων (CER)**³¹ και της **οδηγίας σχετικά με μέτρα για υψηλό κοινό επίπεδο κυβερνοασφάλειας σε ολόκληρη την Ένωση (NIS2)**³² είναι ζωτικής σημασίας εν προκειμένω.

Για να εξασφαλιστεί ταχεία πρόοδος, η Επιτροπή θα στηρίζει τα κράτη μέλη στον προσδιορισμό κρίσιμων οντοτήτων³³ και στην ανταλλαγή ορθών πρακτικών σχετικά με τις εθνικές στρατηγικές και τις εκτιμήσεις κινδύνου όσον αφορά τις βασικές υπηρεσίες, σε συνεργασία με την **ομάδα για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων και την ομάδα συνεργασίας NIS**. Σε περίπτωση διαταραχών σε υποδομές ζωτικής σημασίας με σημαντικό διασυνοριακό αντίκτυπο, το **προσχέδιο στρατηγικής της ΕΕ για τις υποδομές ζωτικής σημασίας** θα συντονίζει τις αντιδράσεις σε επίπεδο ΕΕ. Η Επιτροπή ενθαρρύνει το Συμβούλιο να εγκρίνει ταχέως το **προσχέδιο στρατηγικής της ΕΕ για τον κυβερνοχώρο**, το οποίο θα ενισχύσει περαιτέρω τον συντονισμό στο πλαίσιο της διαχείρισης κρίσεων, γεγονός που θα διευκολύνει τη στενότερη συνεργασία μεταξύ των αρχών για την υλική και ψηφιακή ανθεκτικότητα. Έπειτα από επιτυχείς προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων στον τομέα της ενέργειας το 2023, η Επιτροπή θα προωθήσει **εθελοντικές προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων** σε άλλους βασικούς τομείς για την εσωτερική ασφάλεια. Επιπρόσθετα, η Επιτροπή θα εκπονήσει **ενωσιακού επιπέδου επισκόπηση των διασυνοριακών και διατομεακών κινδύνων** για τις βασικές υπηρεσίες, με σκοπό να στηρίξει τις εκτιμήσεις κινδύνου των κρατών μελών και να παράσχει στοιχεία για μια ολοκληρωμένη εκτίμηση κινδύνου σε επίπεδο ΕΕ. Σύμφωνα με τη στρατηγική για την Ένωση Ετοιμότητας, η Επιτροπή θα συνεργαστεί με τα κράτη μέλη για τον προσδιορισμό περαιτέρω τομέων και υπηρεσιών που δεν καλύπτονται από την ισχύουσα νομοθεσία για τους οποίους μπορεί να χρειαστεί να αναληφθεί δράση.

³¹ Οδηγία (ΕΕ) 2022/2557 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2022, για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων και την κατάργηση της οδηγίας 2008/114/ΕΚ του Συμβουλίου.

³² Οδηγία (ΕΕ) 2022/2555 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2022, σχετικά με μέτρα για υψηλό κοινό επίπεδο κυβερνοασφάλειας σε ολόκληρη την Ένωση, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 910/2014 και της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972, και για την κατάργηση της οδηγίας (ΕΕ) 2016/1148 (οδηγία NIS 2).

³³ Οι τομείς που καλύπτονται από την οδηγία είναι η ενέργεια, οι μεταφορές, οι τράπεζες, οι υποδομές των χρηματοπιστωτικών αγορών, η υγεία, το πόσιμο νερό, τα λύματα, οι ψηφιακές υποδομές, η δημόσια διοίκηση, το διάστημα, η παραγωγή, η επεξεργασία και η διανομή τροφίμων.

Η ειδική ομάδα ΕΕ-NATO για την ανθεκτικότητα των υποδομών ζωτικής σημασίας έχει προαγάγει την άριστη συνεργασία στην ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και την ενίσχυση της ανθεκτικότητας στους τομείς της ενέργειας, των μεταφορών, των ψηφιακών υποδομών και του διαστήματος. Οι εργασίες αυτές θα συνεχιστούν στο πλαίσιο του **διαρθρωμένου διαλόγου ΕΕ-NATO για την ανθεκτικότητα**. Η **εργαλειοθήκη της ΕΕ για την αντιμετώπιση υβριδικών απειλών** παρέχει ισχυρή στήριξη στα κράτη μέλη και τους εταίρους για την προετοιμασία έναντι υβριδικών απειλών και την αντιμετώπισή τους. Οι **ομάδες ταχείας αντίδρασης σε υβριδικές ενέργειες**³⁴ παρέχουν εξατομικευμένη βραχυπρόθεσμη βοήθεια, κατόπιν αιτήματος, στα κράτη μέλη, σε διάφορες αποστολές της ΕΕ και σε εταίρους. Επιπλέον, η Επιτροπή θα προωθήσει τη συνεργασία της ΕΕ για την καταπολέμηση της δολιοφθοράς μέσω δραστηριοτήτων εμπειρογνομόνων³⁵, συμπεριλαμβανομένου **ειδικού κοινού προγράμματος εργασιών** για τους εμπειρογνώμονες με σκοπό τον εξορθολογισμό της ανταλλαγής πληροφοριών και τη χαρτογράφηση των αντιμέτρων.

Περιστατικά που επηρεάζουν τα **υποβρύχια καλώδια** στην Ευρώπη αναδεικνύουν την ανάγκη για ισχυρότερα μέτρα και σαφέστερες απαντήσεις. Όπως περιγράφεται στο **σχέδιο δράσης της ΕΕ για την ασφάλεια των καλωδίων**³⁶, η Επιτροπή, μαζί με την ύπατο εκπρόσωπο, θα συνεργαστεί με τα κράτη μέλη, τους οργανισμούς της ΕΕ και εταίρους όπως το NATO με σκοπό την πρόληψη, τον εντοπισμό, την αντιμετώπιση και την αποτροπή απειλών κατά των υποβρύχιων καλωδίων. Για να διαμορφωθεί μια ολοκληρωμένη εικόνα της κατάστασης των απειλών, η Επιτροπή θα συνεργαστεί με τα κράτη μέλη για την ανάπτυξη και την εφαρμογή, σε εθελοντική βάση, ολοκληρωμένου μηχανισμού επιτήρησης για υποβρύχιο καλώδιο ανά θαλάσσια λεκάνη, αρχής γενομένης από έναν περιφερειακό κόμβο Σκανδιναβίας/Βαλτικής.

Κυβερνοασφάλεια

Ο επίμονος χαρακτήρας της **κακόβουλης δραστηριότητας στον κυβερνοχώρο**, η οποία συχνά αποτελεί μέρος ενός ευρύτερου φάσματος πολυδιάστατων και υβριδικών απειλών, απαιτεί συνεχή προσοχή και δράση σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Τα τελευταία έτη η Ένωση έχει θεσπίσει μια σειρά νομοθετικών πράξεων για την κυβερνοασφάλεια, οι οποίες ενισχύουν την κυβερνοανθεκτικότητα των οντοτήτων NIS2 που δραστηριοποιούνται σε κρίσιμους τομείς της ΕΕ, καθώς και οντοτήτων της Ένωσης³⁷, βελτιώνουν την ασφάλεια των ψηφιακών προϊόντων (πράξη για την κυβερνοανθεκτικότητα) και θεσπίζουν ένα πλαίσιο για τη στήριξη της ετοιμότητας και της αντιμετώπισης περιστατικών (πράξη για την αλληλεγγύη στον κυβερνοχώρο). Τον Ιανουάριο του 2025 η Επιτροπή ενέκρινε το **ευρωπαϊκό σχέδιο δράσης για την κυβερνοασφάλεια των νοσοκομείων και των παρόχων υγειονομικής περίθαλψης**³⁸ με σκοπό τη βελτίωση του εντοπισμού απειλών, της ετοιμότητας και της αντιμετώπισης κρίσεων. Η πλήρης εφαρμογή του είναι καίριας σημασίας. Ταυτόχρονα, για να αντιμετωπιστούν νέες απειλές και εξελίξεις, είναι αναγκαία η εντατικοποίηση των δράσεών μας, ιδίως στους τομείς της ανταλλαγής πληροφοριών, της ασφάλειας της αλυσίδας

³⁴ Στρατηγική πυξίδα της ΕΕ για την ασφάλεια και την άμυνα 2022, σ. 22.

³⁵ Σύμβουλοι της ΕΕ για θέματα προστασίας της ασφάλειας, Ευρωπαϊκό Δίκτυο Μονάδων Πυροτεχνουργών (EEODN), δίκτυο ATLAS, δίκτυο προστασίας έναντι υψηλού κινδύνου της ΕΕ (EU HRSN), συμβουλευτική ομάδα για τη ΧΒΠΠ ασφάλεια, ομάδα για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων (CERG).

³⁶ JOIN(2025) 9 final.

³⁷ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2023/2841 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2023, για τον καθορισμό μέτρων για υψηλό κοινό επίπεδο κυβερνοασφάλειας στα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της Ένωσης (ΕΕ L, 2023/2841, 18.12.2023).

³⁸<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/european-action-plan-cybersecurity-hospitals-and-healthcare-providers>.

εφοδιασμού, του λυτρισμικού και των κυβερνοεπιθέσεων, καθώς και της τεχνολογικής κυριαρχίας.

Επιπλέον, για την εφαρμογή του σχεδίου απαιτείται να μειωθεί η έλλειψη δεξιοτήτων κυβερνοασφάλειας που ανέρχεται σήμερα σε 299 000 άτομα. Η Επιτροπή θα συνεργαστεί με τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της Ένωσης Δεξιοτήτων³⁹ για την επέκταση του εργατικού δυναμικού στον τομέα της κυβερνοασφάλειας, ιδίως με τη χρήση της νέας ακαδημίας δεξιοτήτων κυβερνοασφάλειας. Το στρατηγικό σχέδιο για την εκπαίδευση στους τομείς STEM⁴⁰ συμβάλλει στην ενίσχυση της δεξαμενής ταλέντων και της ανταπόκρισης της Ευρώπης στις ανάγκες της αγοράς εργασίας στον τομέα της κυβερνοασφάλειας.

Παράλληλα με την ενίσχυση της ανθεκτικότητάς της, η ΕΕ θα συνεχίσει να αξιοποιεί πλήρως το πλαίσιο για κοινή διπλωματική αντίδραση της ΕΕ έναντι κακόβουλων δραστηριοτήτων στον κυβερνοχώρο (**εργαλειοθήκη για τη διπλωματία στον κυβερνοχώρο**) με σκοπό την πρόληψη, την αποτροπή και την αντιμετώπιση κυβερνοαπειλών που προέρχονται από κρατικούς και μη κρατικούς φορείς.

Ασφάλεια των αλυσίδων εφοδιασμού ΤΠΕ

Η **εργαλειοθήκη για την κυβερνοασφάλεια του 5G** παρέχει το σχετικό πλαίσιο για την προστασία των δικτύων 5G, αλλά επί του παρόντος δεν εφαρμόζεται επαρκώς από τα κράτη μέλη. Εξακολουθούν να υφίστανται απαράδεκτοι κίνδυνοι για την ασφάλεια, ιδίως όσον αφορά την υποκατάσταση παρόχων υψηλού κινδύνου. Μια εναρμονισμένη προσέγγιση για την ασφάλεια της αλυσίδας εφοδιασμού ΤΠΕ μπορεί να αντιμετωπίσει τον σημερινό κατακερματισμό της εσωτερικής αγοράς που προκαλείται από τις διαφορετικές προσεγγίσεις σε εθνικό επίπεδο, να αποτρέψει κρίσιμες εξαρτήσεις και να μειώσει τους κινδύνους για τις αλυσίδες εφοδιασμού ΤΠΕ από προμηθευτές υψηλού κινδύνου, με αποτέλεσμα την εξασφάλιση των υποδομών μας ζωτικής σημασίας.

Σύμφωνα με την προσέγγιση αυτή, κατά την επικείμενη **αναθεώρηση της πράξης για την κυβερνοασφάλεια**, η Επιτροπή θα εξετάσει ευρύτερα την ασφάλεια και την ανθεκτικότητα των αλυσίδων εφοδιασμού και των υποδομών ΤΠΕ. Επιπρόσθετα, η Επιτροπή θα προτείνει τη βελτίωση του **ευρωπαϊκού πλαισίου πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας**, ώστε να διασφαλιστεί ότι τα μελλοντικά συστήματα πιστοποίησης θα μπορούν να υιοθετηθούν εγκαίρως και να ανταποκρίνονται στις ανάγκες πολιτικής.

Με βάση υφιστάμενες ή υπό εξέλιξη τομεακές αξιολογήσεις⁴¹, η Επιτροπή θα αναπτύξει, από κοινού με τα κράτη μέλη, **στρατηγικό σχεδιασμό για συντονισμένες εκτιμήσεις κινδύνων κυβερνοασφάλειας**.

Οι υπηρεσίες υπολογιστικού νέφους και τηλεπικοινωνιών έχουν καταστεί αναπόσπαστο μέρος των αλυσίδων εφοδιασμού υποδομών ζωτικής σημασίας, επιχειρήσεων και δημόσιων αρχών. Η Επιτροπή θα λάβει μέτρα προκειμένου να ενθαρρύνει τις κρίσιμες οντότητες να επιλέγουν **υπηρεσίες υπολογιστικού νέφους και τηλεπικοινωνιών που προσφέρουν κατάλληλο επίπεδο κυβερνοασφάλειας**, λαμβάνοντας υπόψη όχι μόνο τους τεχνικούς κινδύνους αλλά και τους στρατηγικούς κινδύνους και τις εξαρτήσεις.

³⁹ COM(2025) 90 final.

⁴⁰ COM(2025) 89 final.

⁴¹ Όπως τα δίκτυα 5G, οι τηλεπικοινωνίες, η ηλεκτρική ενέργεια, η ανανεώσιμη ενέργεια και τα συνδεδεμένα οχήματα.

Λυτρισμικό και κυβερνοεπιθέσεις

Μια επίμονη σημαντική πρόκληση σε ενωσιακό και παγκόσμιο επίπεδο είναι το **λυτρισμικό**, με μία έκθεση να εκτιμά ότι το συνολικό ετήσιο κόστος θα υπερβεί τα 250 δις. EUR έως το 2031⁴². Τόσο η **οδηγία NIS2** όσο και η **πράξη για την κυβερνοανθεκτικότητα** θα βελτιώσουν σημαντικά την κατάσταση ασφάλειας των οντοτήτων, καθιστώντας πιο δαπανηρό για τα δίκτυα λυτρισμικού να πραγματοποιούν τις επιθέσεις τους. Επιπλέον, η Επιτροπή θα συνεργαστεί στενά με τα κράτη μέλη προκειμένου να διασφαλίσει ότι περισσότερες επιθέσεις λυτρισμικού, ιδίως προηγμένες επίμονες απειλές, και πληρωμές λύτρων θα αναφέρονται στις αρχές επιβολής του νόμου, ώστε να διευκολύνονται οι έρευνες.

Για την πρόληψη και την αναχαίτιση των κυβερνοεπιθέσεων, η ΕΕ πρέπει να ενισχύσει την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου, των αρχών και των οντοτήτων κυβερνοασφάλειας, καθώς και ιδιωτικών φορέων, υπό την αιγίδα της Ευρωπόλ και του Οργανισμού της ΕΕ για την Κυβερνοασφάλεια (ENISA).

Η Ευρωπόλ και η Eurojust θα πρέπει να συνεχίσουν να αξιοποιούν τα επιτεύγματά τους όσον αφορά την εξάρθρωση επιχειρήσεων λυτρισμικού, υποστηρίζοντας τη συνεργασία στον τομέα της επιβολής του νόμου. Για τον σκοπό αυτόν, οι αρχές επιβολής του νόμου θα πρέπει να μεγιστοποιήσουν τη χρήση των μηχανισμών συνεργασίας, συμπεριλαμβανομένου του **διεθνούς μοντέλου αντιμετώπισης του λυτρισμικού της Ευρωπόλ και της διεθνούς πρωτοβουλίας για την καταπολέμηση του λυτρισμικού (CRI)**⁴³, και ο ENISA και η Ευρωπόλ θα πρέπει να συνεργαστούν για την επέκταση του αποθετηρίου εργαλείων αποκρυπτογράφησης για στελέχη λυτρισμικού⁴⁴.

Τεχνολογική κυριαρχία

Η κυβερνοασφάλεια και η τεχνολογική κυριαρχία είναι στενά αλληλένδετες και οι τεχνολογικές εξαρτήσεις πρέπει να αντιμετωπιστούν κατά προτεραιότητα. Η Ένωση πρέπει να **κατευθύνει την ανάπτυξη και την εφαρμογή νέων τεχνολογιών**, η δε Επιτροπή πρέπει να εργαστεί για **την ενίσχυση των ικανοτήτων σε στρατηγικές τεχνολογίες**, όπως η ΤΝ, η κβαντική, η προηγμένη συνδεσιμότητα, το υπολογιστικό νέφος, οι παρυφές και το διαδίκτυο των πραγμάτων⁴⁵, μέσω επικείμενων πρωτοβουλιών, όπως το σχέδιο δράσης της ηπείρου για την ΤΝ, η κβαντική στρατηγική και άλλες⁴⁶. Η Επιτροπή θα συνεχίσει να στηρίζει την έγκαιρη ανάπτυξη των πλέον πρόσφατων διαθέσιμων διεθνώς συμφωνημένων **πρωτοκόλλων διαδικτύου**, τα οποία είναι απαραίτητα για τη διατήρηση ενός επεκτάσιμου και αποτελεσματικού διαδικτύου με ενισχυμένο επίπεδο κυβερνοασφάλειας. Απαιτούνται επίσης περαιτέρω δράσεις για την αντιμετώπιση των **προκλήσεων που σχετίζονται με το ραδιοφάσμα**, όπως η υποκλοπή σημάτων από το παγκόσμιο δορυφορικό σύστημα πλοήγησης (GNSS), οι παρεμβολές, οι κίνδυνοι και οι εξαρτήσεις στην αλυσίδα εφοδιασμού, όπως η χρήση τεχνολογιών κβαντικής ανίχνευσης και η διερεύνηση της ανάπτυξης ικανοτήτων παρακολούθησης ραδιοσυχνοτήτων.

⁴² <https://cybersecurityventures.com/global-ransomware-damage-costs-predicted-to-reach-250-billion-usd-by-2031/>.

⁴³ <https://counter-ransomware.org/>.

⁴⁴ Διατίθεται μέσω του έργου No More Ransom, <https://www.nomoreransom.org/en/index.html>.

⁴⁵ https://strategic-technologies.europa.eu/about_el#step-scope.

⁴⁶ Π.χ. κοινή επιχείρηση για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων (κοινή επιχείρηση EuroHPC) https://eurohpc-ju.europa.eu/index_en, Homepage of Quantum Flagship | Quantum Flagship (Αρχική σελίδα της εμβληματικής πρωτοβουλίας «Quantum» | Εμβληματική πρωτοβουλία «Quantum»), τα δίκτυα 3C [COM(2024) 81 final] και το σχέδιο δράσης της ΕΕ για την ασφάλεια των καλωδίων [JOIN(2025) 9 final].

Η ανάπτυξη λύσεων **μετακβαντικής κρυπτογραφίας (PQC)** θα είναι ζωτικής σημασίας για τη διασφάλιση των ευαίσθητων επικοινωνιών, των αδρανών δεδομένων και για την προστασία των ψηφιακών ταυτοτήτων στη νέα κβαντική εποχή. Με βάση τη σύσταση του 2024 σχετικά με έναν χάρτη πορείας συντονισμένης εφαρμογής για τη μετάβαση στη μετακβαντική κρυπτογραφία⁴⁷, η Επιτροπή συνεργάζεται με τα κράτη μέλη για την προώθηση της εν λόγω μετάβασης. Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εντοπίσουν περιπτώσεις υψηλού κινδύνου σε κρίσιμες οντότητες και να εξασφαλίσουν την κβαντο-ανθεκτική κρυπτογράφηση για τις εν λόγω περιπτώσεις υψηλού κινδύνου το συντομότερο δυνατόν και το αργότερο έως το τέλος του 2030. Η Επιτροπή συνεργάζεται επίσης με τα κράτη μέλη και τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Διαστήματος (ΕΟΔ) για την ανάπτυξη και την εγκατάσταση της **ευρωπαϊκής υποδομής κβαντικής επικοινωνίας (EuroQCI)**⁴⁸, με βάση την κβαντική διανομή κλειδιών (QKD), στο πλαίσιο του **IRIS²**, του ενωσιακού προγράμματος ασφαλούς συνδεσιμότητας. Και οι δύο πρωτοβουλίες θα παράσχουν τελικά τη δυνατότητα στις οντότητες να διαβιβάζουν δεδομένα και να αποθηκεύουν πληροφορίες με ασφάλεια.

Οι **κβαντικές τεχνολογίες** θα διαδραματίσουν επίσης καιρό ρόλο στις εφαρμογές ασφάλειας: θα αναπτυχθεί **χάρτης πορείας για την κβαντική ανίχνευση σε εφαρμογές ασφάλειας** στο πλαίσιο της **κβαντικής στρατηγικής**. Στο ίδιο πνεύμα, η Επιτροπή εργάζεται για την κβαντική θωράκιση των εταιρικών συστημάτων ζωτικής σημασίας για την ασφάλεια, συμπεριλαμβανομένων των οικείων διαβαθμισμένων συστημάτων ΤΠ.

Φιλικό προς τις επιχειρήσεις πλαίσιο κυβερνοασφάλειας

Η επικείμενη αναθεώρηση της πράξης για την κυβερνοασφάλεια αποτελεί ευκαιρία για την **απλούστευση της νομοθεσίας της ΕΕ για την κυβερνοασφάλεια**, σύμφωνα με την Πυξίδα Ανταγωνιστικότητας. Η Επιτροπή θα συνεργαστεί στενά με τα κράτη μέλη ώστε να διασφαλίσει την ταχεία, συνεκτική και φιλική προς τις επιχειρήσεις εφαρμογή του οριζόντιου πλαισίου κυβερνοασφάλειας που ορίζεται στην οδηγία NIS2, στην πράξη για την κυβερνοανθεκτικότητα και στην πράξη για την αλληλεγγύη στον κυβερνοχώρο, προωθώντας την απλούστευση και τη συνοχή και αποφεύγοντας τον κατακερματισμό ή την αλληλεπικάλυψη των κανόνων κυβερνοασφάλειας στην ενωσιακή και την εθνική νομοθεσία.

Για να καταστεί δυνατή η ασφαλής πρόσβαση σε επιγραμμικές υπηρεσίες και να ενισχυθεί η ψηφιακή ασφάλεια σε ολόκληρη την ΕΕ, το **ευρωπαϊκό πλαίσιο για την ψηφιακή ταυτότητα** θα προσφέρει σε όλους τους πολίτες και τους κατοίκους της ΕΕ αξιόπιστα πορτοφόλια ψηφιακής ταυτότητας πριν από το τέλος του 2026. Το επικείμενο **ευρωπαϊκό πορτοφόλι επιχειρήσεων** θα διευκολύνει τις ασφαλείς διασυνοριακές αλληλεπιδράσεις μεταξύ επιχειρήσεων και δημόσιων διοικήσεων. Και τα δύο αποτελούν προϋποθέσεις για την ασφαλή και αποτελεσματικότερη λειτουργία της ενιαίας αγοράς που βασίζεται στα δεδομένα με εργαλεία όπως η ενιαία ψηφιακή θύρα, η ηλεκτρονική τιμολόγηση, οι ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις και το ψηφιακό διαβατήριο προϊόντος.

Επιγραμμική ασφάλεια

Ορισμένες από τις σοβαρότερες υβριδικές απειλές που θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια και την προστασία των ανθρώπων στην Ευρώπη και στοχεύουν στη δημοκρατική σφαίρα της ΕΕ λαμβάνουν χώρα στο διαδίκτυο. Στις απειλές αυτές περιλαμβάνονται οι παράνομες δραστηριότητες και το παράνομο περιεχόμενο στο διαδίκτυο, η χειραγώγηση πληροφοριών που αφορά την τεχνητή ενίσχυση, οι παραπλανητικές πληροφορίες και η χειραγώγηση των πληροφοριών και οι παρεμβάσεις από το εξωτερικό.

⁴⁷ Σύσταση σχετικά με έναν χάρτη πορείας συντονισμένης εφαρμογής για τη μετάβαση στη μετακβαντική κρυπτογραφία | Διαμόρφωση του ψηφιακού μέλλοντος της Ευρώπης.

⁴⁸ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/el/policies/european-quantum-communication-infrastructure-euroqci>.

Η αυστηρή εφαρμογή της **πράξης για τις ψηφιακές υπηρεσίες (DSA)** είναι υψίστης σημασίας για τη διαφύλαξη ενός ασφαλούς και προσβάσιμου επιγραμμικού περιβάλλοντος με υπόλογους φορείς, το οποίο θα είναι επίσης ανθεκτικό στις υβριδικές απειλές. Η πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες υποχρεώνει τους παρόχους πολύ μεγάλων επιγραμμικών πλατφορμών (VLOP) και πολύ μεγάλων επιγραμμικών μηχανών αναζήτησης (VLOSE) να διενεργούν εκτιμήσεις κινδύνου και να εφαρμόζουν μέτρα περιορισμού των συστημικών κινδύνων που απορρέουν από τον σχεδιασμό, τη λειτουργία ή τη χρήση των υπηρεσιών τους. Στους κινδύνους αυτούς μπορεί να περιλαμβάνονται αρνητικές επιπτώσεις στον πολιτικό διάλογο και στις εκλογικές διαδικασίες, καθώς και στη δημόσια ασφάλεια, όπως η ευρεία παρέμβαση κακόβουλων ξένων κρατικών παραγόντων, για παράδειγμα στις εκλογικές διαδικασίες. Η εκπαίδευση των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών στη χρήση νομικών εργαλείων για την άμεση αφαίρεση παράνομου περιεχομένου στο διαδίκτυο είναι σημαντική, ιδίως όσον αφορά την έμφυλη κυβερνοβία. Η πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες προβλέπει μηχανισμό αντιμετώπισης κρίσεων, ο οποίος μπορεί να ενεργοποιείται όταν έκτακτες περιστάσεις οδηγούν σε σοβαρή απειλή για τη δημόσια ασφάλεια ή τη δημόσια υγεία στην Ένωση ή σε σημαντικά τμήματά της. Συμπληρωματικά προς τον εν λόγω μηχανισμό, η Επιτροπή και οι εθνικές αρμόδιες αρχές που έχουν οριστεί ως συντονιστές ψηφιακών υπηρεσιών έχουν επίσης αναπτύξει ένα εθελοντικό **πλαίσιο αντιμετώπισης περιστατικών με βάση την πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες**. Οι συντονιστές ψηφιακών υπηρεσιών έχουν επίσης αναλάβει δράση για να συμβάλουν στην προστασία της ακεραιότητας των εκλογών, για παράδειγμα διοργανώνοντας συζητήσεις στρογγυλής τραπέζης για τις εκλογές και προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων⁴⁹. Η πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες, σε συνδυασμό με τον κανονισμό για την πολιτική διαφημιστική προβολή⁵⁰, αποτελεί έναν από τους διάφορους άξονες για τη διαφύλαξη της δημοκρατίας και της ακεραιότητας των δημοκρατικών διαδικασιών, οι οποίες είναι ευάλωτες σε επιθέσεις από εχθρικούς παράγοντες, μεταξύ άλλων μέσω ψηφιακών εργαλείων και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης.

Η εφαρμογή της εργαλειοθήκης για την αντιμετώπιση της **χειραγώγησης πληροφοριών και των παρεμβάσεων από το εξωτερικό** αποτελεί μια ακόμη σημαντική συνιστώσα που προσφέρει βασική στήριξη σε επίπεδο ΕΕ. Η στήριξη του ψηφιακού γραμματισμού και του γραμματισμού στα μέσα επικοινωνίας, καθώς και της κριτικής σκέψης, αποτελεί επίσης βασικό στοιχείο αυτών των προσπαθειών⁵¹.

Αντιμετώπιση της οπλοποίησης της μετανάστευσης

Η Ρωσία, με τη βοήθεια και την αποφασιστική στήριξη της Λευκορωσίας, έχει σκόπιμα οπλοποιήσει τη μετανάστευση και έχει διευκολύνει παράνομα τις μεταναστευτικές ροές προς τα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ με στόχο την αποσταθεροποίηση των κοινωνιών μας και την υπονόμευση της ενότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Με τον τρόπο αυτόν, τίθενται σε κίνδυνο όχι μόνον η εθνική ασφάλεια και κυριαρχία των κρατών μελών, αλλά και η ασφάλεια και η ακεραιότητα του χώρου Σένγκεν, και η ασφάλεια της Ένωσης στο σύνολό της. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, στα συμπεράσματά του του Οκτωβρίου 2024, τόνισε ότι δεν μπορεί να επιτραπεί στη Ρωσία και τη Λευκορωσία, ή σε οποιαδήποτε άλλη χώρα, να καταχρώνται τις αξίες μας, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος ασύλου, και να υπονομεύουν τη δημοκρατία μας.

⁴⁹ DSA Elections Toolkit for Digital Services Coordinators 2025 (Πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες — Εργαλειοθήκη εκλογών για τους συντονιστές ψηφιακών υπηρεσιών 2025) <https://digital-strategy.ec.europa.eu/el/library/dsa-elections-toolkit-digital-services-coordinators>.

⁵⁰ Κανονισμός (ΕΕ) 2024/900 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Μαρτίου 2024, σχετικά με τη διαφάνεια και τη στόχευση της πολιτικής διαφημιστικής προβολής (ΕΕ L, 2024/900, 20.3.2024).

⁵¹ Σχέδιο δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση (2021-2027) — Ευρωπαϊκός Χώρος Εκπαίδευσης.

Όπως αναφέρεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής του 2024 σχετικά με τη χρήση της μετανάστευσης ως όπλου, επιπλέον της ισχυρής πολιτικής στήριξης, η Ένωση έχει λάβει οικονομικά, επιχειρησιακά και διπλωματικά μέτρα, μεταξύ άλλων μέσω της συνεργασίας με τις χώρες καταγωγής και διέλευσης, για την αποτελεσματική αντιμετώπιση αυτών των απειλών⁵². Η αντίδραση αυτή περιλαμβάνει τη χρήση του νέου πλαισίου που θέσπισε το Συμβούλιο για την επιβολή κυρώσεων σε άτομα και οργανώσεις που εμπλέκονται σε ενέργειες και πολιτικές όπως η χρήση της μετανάστευσης ως όπλου από τη Ρωσία, με την επιβολή δέσμευσης περιουσιακών στοιχείων και ταξιδιωτικών απαγορεύσεων⁵³. Η ΕΕ θα συνεχίσει να χρησιμοποιεί το πλαίσιο αυτό, όταν κρίνεται αναγκαίο, και να στηρίζει τα κράτη μέλη στην αντιμετώπιση αυτής της απειλής.

Ασφάλεια των μεταφορών

Οι θαλάσσιοι λιμένες, οι αερολιμένες και οι χερσαίες υποδομές αποτελούν σημαντικά σημεία εισόδου και εξόδου. Διαδραματίζουν ζωτικό ρόλο στην οικονομία και την κοινωνία της ΕΕ και είναι απαραίτητοι για τη στρατιωτική κινητικότητα. Ωστόσο, αυτοί οι κόμβοι και τα μέσα μεταφορών αποτελούν επίσης βασικούς στόχους για εξωτερικές απειλές και εγκληματικές δραστηριότητες. Πρόσφατα περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων των παραβιάσεων της ασφάλειας των αεροπορικών εμπορευματικών μεταφορών και των επιθέσεων σε σιδηροδρομικές υποδομές, αναδεικνύουν τους σοβαρούς κινδύνους. Οι **μεταφορείς** μπορούν να αποτελέσουν τόσο στόχο όσο και μέσο για κακόβουλους παράγοντες. Οι υφιστάμενες νομικές πράξεις της ΕΕ έχουν ενισχύσει την αεροπορική ασφάλεια⁵⁴, αλλά το υψηλό επίπεδο απειλής για την πολιτική αεροπορία καθιστά αναγκαία την ύπαρξη μηχανισμού πρόβλεψης περιστατικών και ταχείας διαβούλευσης με τα οικεία κράτη μέλη. Η Επιτροπή θα συνεργαστεί με τα κράτη μέλη για την τροποποίηση της ισχύουσας εκτελεστικής νομοθεσίας στον τομέα της αεροπορικής ασφάλειας όσον αφορά την ανταλλαγή διαβαθμισμένων πληροφοριών σχετικά με **περιστατικά αεροπορικής ασφάλειας**. Επιπλέον, η Επιτροπή θα εξετάσει το ενδεχόμενο λήψης **κανονιστικών μέτρων** για την αντιμετώπιση νέων απειλών, όπως **περιστατικά αεροπορικού φορτίου**, και για την ενίσχυση των προτύπων αεροπορικής ασφάλειας. Οι πρωτοβουλίες αυτές θα περιλαμβάνουν επίσης την ενίσχυση της **νομοθεσίας για την αεροπορική ασφάλεια (AVSEC)**, ώστε να καταστεί δυνατή η λήψη μέτρων άμεσης αντίδρασης, με παράλληλη διατήρηση της ζώνης ενιαίας ασφάλειας στους αερολιμένες της ΕΕ.

Κατά την ανάπτυξη της επικείμενης **ενωσιακής στρατηγικής για τους λιμένες**, με βάση τη **Συμμαχία Λιμένων της ΕΕ**, η Επιτροπή θα διερευνήσει τρόπους περαιτέρω ενίσχυσης της νομοθεσίας για την ασφάλεια στη θάλασσα με σκοπό την αποτελεσματική αντιμετώπιση των αναδυόμενων απειλών, την ασφάλεια των λιμένων και την ενίσχυση της ασφάλειας της αλυσίδας εφοδιασμού της ΕΕ. Για τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή θα διασφαλίσει την αυστηρή εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας και θα εργαστεί για την εναρμόνιση των εθνικών πρακτικών και την ενίσχυση των ελέγχων ιστορικού στους λιμένες. Πέραν των πρωτοκόλλων ασφάλειας που έχουν θεσπιστεί για το αεροπορικό φορτίο, η Επιτροπή θα συνεργαστεί με τα κράτη μέλη και τον ιδιωτικό τομέα με σκοπό την επέκταση των εν λόγω πρωτοκόλλων ώστε να διασφαλιστούν οι αλυσίδες θαλάσσιων μεταφορών.

Η προτεινόμενη τελωνειακή αρχή της ΕΕ θα αναλύει και θα αξιολογεί τους κινδύνους με βάση τις **τελωνειακές πληροφορίες** σχετικά με τα εμπορεύματα που εισέρχονται, εξέρχονται και

⁵² COM(2024) 570 final.

⁵³ Κανονισμός (ΕΕ) 2024/2642 του Συμβουλίου, της 8ης Οκτωβρίου 2024, σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω των αποσταθεροποιητικών δραστηριοτήτων της Ρωσίας, ST/8744/2024/INIT (ΕΕ L, 2024/2642, 9.10.2024).

⁵⁴ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 300/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2008, για τη θέσπιση κοινών κανόνων στο πεδίο της ασφάλειας της πολιτικής αεροπορίας (ΕΕ L 97 της 9.4.2008, σ. 72).

διέρχονται από την ΕΕ, προκειμένου να στηρίξει τα κράτη μέλη στην πρόληψη της εκμετάλλευσης των διεθνών αλυσίδων εφοδιασμού από κακόβουλους παράγοντες. Σύμφωνα με τη στρατηγική της ΕΕ για τη ναυτιλιακή ασφάλεια⁵⁵, το επικείμενο **ευρωπαϊκό σύμφωνο για τους ωκεανούς** θα διαδραματίσει καίριο ρόλο στην ενίσχυση της ναυτιλιακής ασφάλειας στις θαλάσσιες λεκάνες γύρω από την ΕΕ και πέραν αυτής, μεταξύ άλλων μέσω της ενθάρρυνσης της κλιμάκωσης ναυτικών επιχειρήσεων και ασκήσεων πολλαπλού σκοπού.

Ανθεκτικότητα των αλυσίδων εφοδιασμού

Η Ευρώπη πρέπει να μειώσει την εξάρτησή της από τεχνολογίες τρίτων χωρών, καθώς αυτή μπορεί να δημιουργήσει συνθήκες εξάρτησης και να εγκυμονεί κινδύνους για την ασφάλεια. Στόχος της Επιτροπής είναι να μετριάσει τις εξαρτήσεις από μεμονωμένους ξένους προμηθευτές, να ελαχιστοποιήσει τους κινδύνους των αλυσίδων εφοδιασμού μας από προμηθευτές υψηλού κινδύνου και να διασφαλίσει τις υποδομές ζωτικής σημασίας και τη βιομηχανική ικανότητα στο έδαφος της ΕΕ, όπως ορίζεται στην **Πυξίδα Ανταγωνιστικότητας**⁵⁶ και στη **συμφωνία για καθαρή βιομηχανία**⁵⁷. Η Επιτροπή θα προωθήσει μια **βιομηχανική πολιτική για την εσωτερική ασφάλεια** μέσω της συνεργασίας με τις βιομηχανίες της ΕΕ σε βασικούς τομείς (π.χ. κόμβους μεταφορών, υποδομές ζωτικής σημασίας) για την ανάπτυξη λύσεων ασφάλειας, όπως εξοπλισμού ανίχνευσης, βιομετρικών τεχνολογιών και μη επανδρωμένων εναέριων οχημάτων (δρόνοι), ενσωματώνοντας χαρακτηριστικά ασφάλειας βάσει σχεδιασμού. Κατά την **επανεξέταση των κανόνων της ΕΕ για τις δημόσιες συμβάσεις**, η Επιτροπή θα αξιολογήσει αν τα ζητήματα ασφάλειας που περιλαμβάνονται στην οδηγία του 2009 για τις δημόσιες συμβάσεις στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας⁵⁸ επαρκούν για την κάλυψη των αναγκών επιβολής του νόμου και ανθεκτικότητας των κρίσιμων οντοτήτων.

Η Επιτροπή θα στηρίξει τα κράτη μέλη στον **έλεγχο των άμεσων ξένων επενδύσεων (ΑΞΕ)** και των προμηθειών εξοπλισμού για κόμβους εφοδιαστικής, ώστε να διασφαλιστεί ότι οι υποδομές και η τεχνολογία ζωτικής σημασίας παραμένουν ασφαλείς.

Μόλις τεθεί σε εφαρμογή, ο **κανονισμός για μια κατάσταση έκτακτης ανάγκης της εσωτερικής αγοράς και για την ανθεκτικότητα της εσωτερικής αγοράς (IMERA)** θα βοηθήσει την ΕΕ να διαχειρίζεται κρίσεις που διαταράσσουν κρίσιμες αλυσίδες εφοδιασμού και την ελεύθερη κυκλοφορία εμπορευμάτων, υπηρεσιών και προσώπων. Θα καταστήσει δυνατό τον ταχύ συντονισμό κρίσεων, τον εντοπισμό συναφών με την κρίση εμπορευμάτων και υπηρεσιών, ενώ παράλληλα θα παράσχει εργαλειοθήκη για τη διασφάλιση της διαθεσιμότητάς τους. Επιπρόσθετα, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη, η Επιτροπή θα προτείνει τη θέσπιση ενός **διυπηρεσιακού μηχανισμού προειδοποίησης για την ασφάλεια των μεταφορών και της αλυσίδας εφοδιασμού**, ώστε να διασφαλίζεται η ασφαλής και έγκαιρη ανταλλαγή των σχετικών πληροφοριών που απαιτούνται για την πρόβλεψη και την αντιμετώπιση απειλών.

Επιπλέον, με την εφαρμογή της πράξης για τις κρίσιμες πρώτες ύλες και της πράξης για τη βιομηχανία των μηδενικών καθαρών εκπομπών, η αυξημένη χρήση κριτηρίων βιωσιμότητας, ανθεκτικότητας και ευρωπαϊκών προτιμήσεων στις δημόσιες συμβάσεις της ΕΕ θα προωθήσει την ανάπτυξη πρωτοπόρων αγορών. Η ενίσχυση των εμπορικών δεσμών, για παράδειγμα μέσω

⁵⁵ JOIN(2023) 8 final.

⁵⁶ COM(2025) 30 final.

⁵⁷ COM(2025) 85 final.

⁵⁸ Οδηγία 2009/81/ΕΚ σχετικά με τον συντονισμό των διαδικασιών σύναψης ορισμένων συμβάσεων έργων, προμηθειών και παροχής υπηρεσιών που συνάπτονται από αναθέτουσες αρχές ή αναθέτοντες φορείς στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας (ΕΕ L 216 της 20.8.2009, σ. 76).

εταιρικών σχέσεων για τις πρώτες ύλες και εταιρικών σχέσεων καθαρού εμπορίου και επενδύσεων, θα συμβάλει στη διαφοροποίηση των αλυσίδων εφοδιασμού.

Ανθεκτικότητα και ετοιμότητα έναντι χημικών, βιολογικών, ραδιολογικών και πυρηνικών απειλών

Ο επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας αύξησε τον κίνδυνο **χημικών, βιολογικών, ραδιολογικών και πυρηνικών (στο εξής: ΧΒΡΠ) απειλών**. Για την αντιμετώπιση της πιθανής απόκτησης και οπλοποίησης ΧΒΡΠ υλικών, η Επιτροπή θα στηρίξει τα κράτη μέλη και τις χώρες-εταίρους μέσω ειδικής κατάρτισης και ασκήσεων. Η Επιτροπή θα ενισχύσει επίσης τις ικανότητες ετοιμότητας και αντίδρασης στον τομέα των ΧΒΡΠ, με ιεράρχηση των απειλών, χρηματοδότηση της καινοτομίας για αντίμετρα, ικανότητες rescEU και δημιουργία αποθεμάτων ιατρικών αντιμέτρων, στο πλαίσιο ενός νέου **σχεδίου δράσης ετοιμότητας και αντιμετώπισης κρίσεων στον τομέα των ΧΒΡΠ**. Επιπλέον, η **στρατηγική της ΕΕ για τα ιατρικά αντίμετρα** θα στηρίξει την ανάπτυξη ιατρικών αντιμέτρων από την έρευνα έως την παρασκευή και τη διανομή για την προστασία της ΕΕ από πανδημίες και ΧΒΡΠ απειλές.

Με βάση τα διδάγματα που αντλήθηκαν από την πανδημία COVID-19, η ΕΕ ενίσχυσε το πλαίσιο υγειονομικής ασφάλειας⁵⁹. Η Επιτροπή ορίζει εργαστήρια αναφοράς της ΕΕ στον τομέα της δημόσιας υγείας με σκοπό την ενίσχυση των ικανοτήτων επιτήρησης και ταχείας ανίχνευσης σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο. Το 2025 θα δημοσιευθεί σχέδιο της Ένωσης για την ετοιμότητα, την πρόληψη και την αντιμετώπιση κρίσεων στον τομέα της υγειονομικής ασφάλειας.

Βασικές δράσεις

Η Επιτροπή:

- **θα επανεξετάσει και θα αναθεωρήσει την πράξη για την κυβερνοασφάλεια το 2025**
- **θα αναπτύξει μέτρα για τη διασφάλιση της ασφαλούς χρήσης των υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους στον κυβερνοχώρο**
- **θα προτείνει στρατηγική της ΕΕ για τους λιμένες το 2025**
- **θα αναθεωρήσει τους κανόνες της ΕΕ για τις δημόσιες συμβάσεις στον τομέα της άμυνας και της ασφάλειας το 2026**
- **θα υποβάλει νέο σχέδιο δράσης ετοιμότητας και αντίδρασης στον τομέα των ΧΒΡΠ το 2026**

Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη:

- **θα αναπτύξει και θα εγκαταστήσει την ευρωπαϊκή υποδομή κβαντικής επικοινωνίας (EuroQCI)**
- **θα διασφαλίσει την αποτελεσματική εφαρμογή της πράξης για τις ψηφιακές υπηρεσίες**
- **θα εργαστεί για την αντιμετώπιση της οπλοποίησης της μετανάστευσης**
- **θα δημιουργήσει σύστημα αναφοράς περιστατικών αεροπορικής ασφάλειας**
- **θα εργαστεί για τη δημιουργία ενός διπληρεσιακού μηχανισμού προειδοποίησης για την ασφάλεια των μεταφορών και της αλυσίδας εφοδιασμού**

Το Συμβούλιο καλείται:

- **να εκδώσει σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με το σχέδιο στρατηγικής της ΕΕ για τον κυβερνοχώρο**

⁵⁹ Κυρίως μέσω του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2371 σχετικά με σοβαρές διασυνοριακές απειλές κατά της υγείας.

Τα κράτη μέλη παροτρύνονται:

- να μεταφέρουν στο εθνικό δίκαιο και να εφαρμόσουν πλήρως την οδηγία για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων και την οδηγία NIS2

5. Ενίσχυση του θεσμικού πλαισίου για την αντιμετώπιση του σοβαρού και οργανωμένου εγκλήματος

Θα συμβάλουμε στην εξάρθρωση του οργανωμένου εγκλήματος προτείνοντας αυστηρότερους κανόνες για την καταπολέμηση των δικτύων οργανωμένου εγκλήματος, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις έρευνες, στη μείωση της ευαλωτότητας των νέων στην ΕΕ στη στρατολόγηση για τέλεση εγκληματικών πράξεων, καθώς και στην ενίσχυση των μέτρων για τη διακοπή της πρόσβασης σε εγκληματικά εργαλεία και περιουσιακά στοιχεία.

Το οργανωμένο έγκλημα εκμεταλλεύεται ένα διαρκώς εξελισσόμενο περιβάλλον και παρουσιάζει εκθετική εξάπλωση. Αξιοποιεί προηγμένες τεχνολογίες, δραστηριοποιείται σε πολλαπλές δικαιοδοσίες και διατηρεί ισχυρούς δεσμούς πέραν των συνόρων της ΕΕ. Δεδομένων αυτών των σύνθετων, διακρατικών απειλών, ο συντονισμός και η στήριξη σε επίπεδο ΕΕ είναι ζωτικής σημασίας.

Πρόληψη του εγκλήματος

Η στρατολόγηση νέων στο οργανωμένο έγκλημα αποτελεί εντεινόμενη ανησυχία στην ΕΕ. Η καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος προϋποθέτει την αντιμετώπιση των **βαθύτερων αιτίων** του με την παροχή εκπαίδευσης και εναλλακτικών αντί της ζωής του εγκλήματος μέσω μιας προσέγγισης που αφορά το σύνολο της κοινωνίας. Η Επιτροπή θα στηρίξει την ενσωμάτωση των ζητημάτων ασφάλειας στις πολιτικές της ΕΕ στους τομείς της εκπαίδευσης, της κοινωνίας και της απασχόλησης, καθώς και στις περιφερειακές πολιτικές. Η ΕΕ θα **προωθήσει τεκμηριωμένες πολιτικές πρόληψης του εγκλήματος**⁶⁰ προσαρμοσμένες στα τοπικά δεδομένα.

Για την προστασία των αποδεκτών επιγραμμικών υπηρεσιών, ιδίως των ανηλίκων, μεταξύ άλλων, από δράστες αδικημάτων σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών, διακινητές ανθρώπων, καθώς και από τη στρατολόγηση μέσω διαδικτύου για τέλεση εγκλημάτων ή βίαιο εξτρεμισμό, τα μέτρα βάσει της **πράξης για τις ψηφιακές υπηρεσίες** απαιτούν από τους παρόχους επιγραμμικών πλατφορμών που είναι προσβάσιμες σε ανηλίκους να διαχειρίζονται τους κινδύνους και να λαμβάνουν μέτρα κατά του παράνομου περιεχομένου, συμπεριλαμβανομένης της ρητορικής μίσους. Η Επιτροπή σχεδιάζει να εκδώσει **κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την προστασία των ανηλίκων**, ώστε να βοηθήσει τους παρόχους επιγραμμικών πλατφορμών να διασφαλίσουν υψηλό επίπεδο ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας των ανηλίκων στο διαδίκτυο. Στις κατευθυντήριες γραμμές θα περιλαμβάνεται σειρά συστάσεων για όλες τις ψηφιακές υπηρεσίες που λειτουργούν στην Ένωση με σκοπό την ενίσχυση της προστασίας των ανηλίκων στο διαδίκτυο. Το 2025 η Επιτροπή σχεδιάζει επίσης να διευκολύνει μια ενωσιακή λύση **εξακρίβωσης της ηλικίας με τρόπο που προστατεύεται η ιδιωτικότητα**, η οποία θα καλύψει το κενό που υπάρχει πριν από την έναρξη λειτουργίας του πορτοφολιού EUDI στα τέλη του 2026. Η Επιτροπή θα υποβάλει επίσης σχέδιο δράσης κατά του κυβερνοεκφοβισμού.

Επιπλέον, η Επιτροπή θα συνεχίσει να στηρίζει την εθελοντική πολυμερή συνεργασία με επιγραμμικές πλατφόρμες και άλλους σχετικούς φορείς, μεταξύ άλλων μέσω του φόρουμ της ΕΕ για το διαδίκτυο και στοχευμένων κωδίκων δεοντολογίας στο πλαίσιο της πράξης για τις ψηφιακές υπηρεσίες, όπως ο κώδικας δεοντολογίας του 2025 για την παράνομη ρητορική

⁶⁰ <https://www.eucpn.org/>.

μίσους στο διαδίκτυο. Στόχος είναι η ευαισθητοποίηση, η από κοινού αντιμετώπιση υφιστάμενων και αναδυόμενων απειλών, καθώς και η διαμόρφωση και ανταλλαγή ορθών πρακτικών για μέτρα περιορισμού.

Σε τοπικό επίπεδο, ο αντίκτυπος του οργανωμένου εγκλήματος αναδεικνύει την ανάγκη ύπαρξης περιφερειακών λύσεων για τη μείωση της ευπάθειας και της ελκυστικότητας των παράνομων δραστηριοτήτων. Το θεματολόγιο της ΕΕ για τις πόλεις θα αντιμετωπίσει τις προκλήσεις στον τομέα της ασφάλειας στις πόλεις, με βάση την πρωτοβουλία «Πόλεις της ΕΕ κατά της ριζοσπαστικοποίησης». Η Επιτροπή θα στηρίζει τα κράτη μέλη στην ενίσχυση της αστικής και περιφερειακής ασφάλειας μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης.

Η ισχυροποίηση των εκπαιδευτικών βάσεων και δεξιοτήτων συμβάλλει καθοριστικά στη διαμόρφωση ανθεκτικών και συνεκτικών κοινωνιών. Μέσω της **Ένωσης δεξιοτήτων** και του **σχεδίου δράσης για την ενσωμάτωση και την ένταξη**, η Ένωση θα εργαστεί για να βοηθήσει τους ανθρώπους να αποκτήσουν μεγαλύτερη ανθεκτικότητα έναντι της εσφαλμένης πληροφόρησης και της παραπληροφόρησης, της ριζοσπαστικοποίησης και της στρατολόγησης για την τέλεση εγκλημάτων.

Βασικό στόχο της ΕΕ αποτελεί η προστασία των παιδιών από όλες τις μορφές βίας, μεταξύ των οποίων το έγκλημα, η σωματική ή ψυχική βία, τόσο στο διαδίκτυο όσο και εκτός αυτού. Για να αντιμετωπιστούν οι ειδικές ανάγκες ιδιαίτερα ευάλωτων ομάδων, όπως τα παιδιά, τα οποία εκτίθενται όλο και περισσότερο στη στρατολόγηση και τη ριζοσπαστικοποίηση, την αθέμιτη προσέγγιση και τη σεξουαλική κακοποίηση παιδιών, τον κυβερνοεκφοβισμό, την παραπληροφόρηση και άλλες απειλές, η ΕΕ θα καταρτίσει **σχέδιο δράσης για την προστασία των παιδιών από την εγκληματικότητα**, το οποίο θα καλύπτει τόσο τη διαδικτυακή όσο και τη μη διαδικτυακή διάσταση. Το σχέδιο θα καθορίζει μια συνεκτική και συντονισμένη προσέγγιση, βασισμένη στα διαθέσιμα πλαίσια και εργαλεία, όπως το μελλοντικό Κέντρο της ΕΕ για την πρόληψη και την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών, και άλλα όργανα και οργανισμούς της ΕΕ, και θα προτείνει τρόπους για την επίτευξη προόδου όπου εξακολουθούν να υπάρχουν κενά.

Εξάρθρωση των εγκληματικών δικτύων και των παραγόντων διευκόλυνσης τους

Η καταπολέμηση των εγκληματικών δικτύων υψηλού κινδύνου, των επικεφαλής και των παραγόντων διευκόλυνσής τους πρέπει να ενταθεί. Μολονότι οι πρόσφατες επιτυχίες είναι αξιοσημείωτες⁶¹, οι παρωχημένοι κανόνες και οι ασυνεπείς ορισμοί των εγκληματικών δικτύων παρεμποδίζουν την αποτελεσματική αντίδραση της ποινικής δικαιοσύνης και τη διασυνοριακή συνεργασία. Η Επιτροπή θα επανεξετάσει την παρωχημένη νομοθεσία στον τομέα αυτόν, προτείνοντας ένα ανανεωμένο **νομικό πλαίσιο για το οργανωμένο έγκλημα** με σκοπό την ενίσχυση της αντίδρασης.

Η διοικητική επιβολή μπορεί να συμπληρώσει την επιβολή του νόμου για ταχύτερα αποτελέσματα —όπως αποδεικνύεται από την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) όσον αφορά την αντιμετώπιση της **διασυνοριακής απάτης και των εγκλημάτων σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ**. Οι υπαίτιοι απάτης επιδοτήσεων εστιάζουν σε τομείς όπως η ανανεώσιμη ενέργεια, τα ερευνητικά προγράμματα και ο γεωργικός τομέας⁶². Η Επιτροπή θα διερευνήσει τρόπους συντονισμού της χρήσης ποινικών και διοικητικών εργαλείων, ενισχύοντας τη συνεργασία με την Ευρωπόλ, την Eurojust και την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία. Η Επιτροπή θα συνεχίσει επίσης

⁶¹ Συμπεριλαμβανομένων των πρόσφατων υποθέσεων της EMPACT.

⁶² <https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/EU-SOCTA-2025.pdf>.

να στηρίζει την ευρύτερη εφαρμογή της **διοικητικής προσέγγισης** με σκοπό την ενδυνάμωση των τοπικών και άλλων διοικητικών αρχών για την παρεμπόδιση της διείσδυσης του εγκλήματος⁶³.

Η ΕΕ εργάζεται για την ενίσχυση του νομικού της πλαισίου με στόχο την καταπολέμηση της **διαφθοράς**⁶⁴. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο θα πρέπει να ολοκληρώσουν ταχέως τις διαπραγματεύσεις σχετικά με το επικαιροποιημένο πλαίσιο για την καταπολέμηση της διαφθοράς που προτείνει η Επιτροπή. Η Επιτροπή θα παρουσιάσει τη στρατηγική της ΕΕ για την καταπολέμηση της διαφθοράς με σκοπό την προώθηση της ακεραιότητας και την ενίσχυση του συντονισμού μεταξύ όλων των αρμόδιων αρχών και των ενδιαφερόμενων μερών στον τομέα αυτόν.

Τα πυροβόλα όπλα αποτελούν βασικό παράγοντα διευκόλυνσης της αυξανόμενης βίας που διαπράττεται από ομάδες οργανωμένου εγκλήματος. Η Επιτροπή θα προτείνει κοινά πρότυπα ποινικού δικαίου για την παράνομη διακίνηση πυροβόλων όπλων. Ένα νέο **σχέδιο δράσης της ΕΕ κατά της διακίνησης πυροβόλων όπλων** θα εστιάσει στη διαφύλαξη της νόμιμης αγοράς, στον περιορισμό των εγκληματικών δραστηριοτήτων, με βάση την καλύτερη απόκτηση πληροφοριών και την ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας με ιδιαίτερη έμφαση στην Ουκρανία και τα Δυτικά Βαλκάνια.

Τα είδη πυροτεχνίας που διακινούνται παράνομα και χρησιμοποιούνται σε εγκλήματα απαιτούν μέτρα για τη βελτίωση της πρόληψης και της ιχνηλασιμότητας. Η Επιτροπή αξιολογεί επί του παρόντος την οδηγία για τα είδη πυροτεχνίας και θα εξετάσει επίσης το ενδεχόμενο **επιβολής ποινικών κυρώσεων για την παράνομη διακίνηση ειδών πυροτεχνίας**.

Παρακολούθηση της διαδρομής του χρήματος

Η **παρακολούθηση της διαδρομής του χρήματος** είναι ζωτικής σημασίας για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και της τρομοκρατίας, παραμένει ωστόσο πολύ δύσκολη. Η σύνδεση μεταξύ του οργανωμένου εγκλήματος και των χρηματικών ροών απαιτεί εντατικές και συνδυασμένες προσπάθειες ώστε να αποκλειστεί η πρόσβαση των εγκληματικών δικτύων σε πηγές χρηματοδότησης και να προστατευτούν καλύτερα οι πολίτες, οι επιχειρήσεις και οι δημόσιοι προϋπολογισμοί.

Η ΕΕ έχει εντείνει τις προσπάθειές της με τους νέους κανόνες για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένης της σύστασης της **αρχής της ΕΕ για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (AMLA)**⁶⁵. Η συνεργασία μεταξύ της AMLA, της OLAF, της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, της Eurojust και της Ευρωπόλ είναι ουσιαστικής σημασίας για τη διεξαγωγή αποτελεσματικών χρηματοοικονομικών ερευνών. Η Επιτροπή θα υποστηρίξει τη δημιουργία **εταιρικών σχέσεων**, τόσο εκείνων που διευκολύνουν τη διυπηρεσιακή συνεργασία όσο και εκείνων που αφορούν τον ιδιωτικό τομέα.

Για την εξάλειψη των οικονομικών κινήτρων του οργανωμένου εγκλήματος, η κατάσχεση περιουσιακών στοιχείων και η δήμευση των κερδών από εγκληματικές δραστηριότητες είναι ουσιαστικής σημασίας. Οι πρόσφατα εγκριθέντες αυστηρότεροι κανόνες για **την ανάκτηση**

⁶³<https://administrativeapproach.eu/sites/default/files/page/files/eu-jha-council-9-10-june-conclusions-administrative-approach-org-crime.pdf>.

⁶⁴ Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την καταπολέμηση της διαφθοράς, την αντικατάσταση της απόφασης-πλασίου αριθ. 2003/568/ΔΕΥ του Συμβουλίου και της σύμβασης περί της καταπολέμησης της δωροδοκίας στην οποία ενέχονται υπάλληλοι των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [COM(2023) 234 final] Βρυξέλλες, 3.5.2023.

⁶⁵ https://www.amla.europa.eu/index_el.

και τη δήμευση περιουσιακών στοιχείων⁶⁶ θα πρέπει να μεταφερθούν χωρίς καθυστέρηση από τα κράτη μέλη στο εθνικό τους δίκαιο και να αξιοποιηθούν στο έπακρο. Η καταπολέμηση των παράλληλων χρηματοπιστωτικών συστημάτων που παρακάμπτουν το πλαίσιο της ΕΕ για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων που βασίζονται σε κρυπτονομίσματα, απαιτεί επίσης καινοτόμες δράσεις, ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών και αυξημένη στήριξη από την Ευρωπόλ και την Eurojust. Η Επιτροπή θα διερευνήσει τη σκοπιμότητα ενός νέου συστήματος σε επίπεδο ΕΕ για την παρακολούθηση των κερδών του οργανωμένου εγκλήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, και θα ενθαρρύνει επίσης την έγκαιρη και διευρυμένη ροή πληροφοριών από τις **μονάδες χρηματοοικονομικών πληροφοριών** προς τις αρχές επιβολής του νόμου. Η Επιτροπή θα διερευνήσει τρόπους κάλυψης των κενών, θα στηρίξει τα κράτη μέλη στην ανάπτυξη ικανοτήτων και θα εργαστεί περαιτέρω για την ενίσχυση της συνεργασίας με τρίτες χώρες τις οποίες εκμεταλλεύονται οι εγκληματίες για υπόγειες τραπεζικές δραστηριότητες.

Καταπολέμηση σοβαρών εγκλημάτων

Εκτός από την εξάρθρωση εγκληματικών δικτύων, η αντιμετώπιση σοβαρών εγκλημάτων απαιτεί στοχευμένες προσπάθειες. Για να ενισχυθεί η ικανότητά μας να καταπολεμούμε τη **διαδικτυακή απάτη** —η οποία προκαλεί πολύ σημαντική οικονομική ζημία⁶⁷— η Επιτροπή θα στηρίξει μέτρα πρόληψης και αποτελεσματικότερες δράσεις επιβολής του νόμου και θα συνεργαστεί με τα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη για τη στήριξη και την προστασία των θυμάτων, μεταξύ άλλων με την παροχή βοήθειας για την ανάκτηση των χρημάτων τους. Οι προσπάθειες αυτές θα επισημοποιηθούν σε **σχέδιο δράσης για τη διαδικτυακή απάτη**.

Με βάση τη στρατηγική της ΕΕ για την καταπολέμηση της **σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών**⁶⁸ για την περίοδο 2020-2025, η Επιτροπή θα στηρίξει τους συννομοθέτες στην οριστικοποίηση των δύο νομοθετικών προτάσεων⁶⁹ για την πρόληψη και την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών στο διαδίκτυο και για την αποτελεσματικότερη λήψη μέτρων επιβολής του νόμου κατά της σεξουαλικής κακοποίησης και εκμετάλλευσης παιδιών. Καθώς η ισχύς των προσωρινών κανόνων διαρκεί έως τον Απρίλιο του 2026, είναι ουσιώδους σημασίας να θεσπιστεί μόνιμο νομικό πλαίσιο, και η Επιτροπή ενθαρρύνει τους συννομοθέτες να ξεκινήσουν διαπραγματεύσεις σχετικά με το σχέδιο κανονισμού για τη θέσπιση κανόνων με σκοπό την πρόληψη και την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών. Οι συννομοθέτες καλούνται επίσης να προχωρήσουν σε διαπραγματεύσεις για την οδηγία σχετικά με την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης και της σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών και του υλικού σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών, η οποία θα θεσπίσει ελάχιστους κανόνες για τον ορισμό των ποινικών αδικημάτων και των κυρώσεων στον τομέα της σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών.

Τα μισά από τα πιο επικίνδυνα εγκληματικά δίκτυα της ΕΕ εμπλέκονται σε βίαιη **διακίνηση ναρκωτικών**. Μολονότι η ΕΕ ενίσχυσε πρόσφατα τον αγώνα της κατά του εγκλήματος αυτού⁷⁰, ιδίως με την επέκταση της εντολής του Οργανισμού της ΕΕ για τα Ναρκωτικά, απαιτούνται περαιτέρω δράσεις. Η Επιτροπή θα συνεργαστεί στενά με τα κράτη μέλη για να προτείνει μια νέα **στρατηγική της ΕΕ για τα ναρκωτικά**. Θα αναθεωρήσει επίσης το **νομικό πλαίσιο για τις πρόδρομες ουσίες ναρκωτικών** και θα προτείνει **σχέδιο δράσης της ΕΕ για την καταπολέμηση της διακίνησης ναρκωτικών** με σκοπό την παρεμπόδιση των οδών και

⁶⁶ Οδηγία (ΕΕ) 2024/1260 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Απριλίου 2024, για την ανάκτηση και τη δήμευση περιουσιακών στοιχείων (ΕΕ L, 2024/1260, 2.5.2024).

⁶⁷ Global Anti-Scam Report 2024 (Έκθεση 2024 για την καταπολέμηση της απάτης σε παγκόσμιο επίπεδο).

⁶⁸ COM(2020) 607 final.

⁶⁹ COM(2022) 209 final και COM(2024) 60 final.

⁷⁰ COM(2023) 641 final.

την αποδιοργάνωση των επιχειρηματικών μοντέλων. Η **σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα της Συμμαχίας Λιμένων της ΕΕ** για την ενίσχυση της προστασίας των λιμένων θα επεκταθεί ώστε να συμπεριλάβει μικρότερους λιμένες και λιμένες εσωτερικής ναυσιπλοΐας και να διασφαλίσει την επιβολή των κανόνων για τη ναυτιλιακή ασφάλεια. Αναγνωρίζοντας τον σοβαρό αντίκτυπο της διακίνησης ναρκωτικών σε τοπικό επίπεδο, η Επιτροπή θα συνεχίσει να παρέχει στήριξη σε ισορροπημένες, τεκμηριωμένες και πολυτομεακές πολιτικές για τα ναρκωτικά, διατηρώντας παράλληλα ετοιμότητα για την αντιμετώπιση αιφνίδιων εισροών ναρκωτικών, ιδίως συνθετικών οπιοειδών.

Για την καταπολέμηση της εκμετάλλευσης των ανθρώπων, η ΕΕ θέσπισε νέους κανόνες⁷¹ και θα θεσπίσει μια **ανανεωμένη στρατηγική της ΕΕ για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων (2026-2030)**, η οποία καλύπτει όλα τα στάδια από την πρόληψη έως τη δίωξη, με έμφαση στη στήριξη των θυμάτων τόσο σε ενωσιακό όσο και σε διεθνές επίπεδο.

Για την καταπολέμηση της **παράνομης διακίνησης μεταναστών**, η Επιτροπή θα ηγηθεί των προσπαθειών με βασικούς εταίρους μέσω της νέας παγκόσμιας συμμαχίας για την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης μεταναστών, σε συνεργασία με την Ευρωπόλ, την Eurojust και τον Frontex, συμπεριλαμβανομένης της διαδικτυακής διάστασης. Οι προτάσεις της Επιτροπής για την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης⁷² θα πρέπει να εγκριθούν και να εφαρμοστούν χωρίς καθυστέρηση. Επιπλέον, η Επιτροπή, μετά την έγκριση της **εργαλειοθήκης για τους μεταφορείς**⁷³, έχει εντείνει τις επαφές με ξένες αρχές και φορείς εκμετάλλευσης και θα συνεχίσει να συνεργάζεται με τον κλάδο της αεροπορίας και τις οργανώσεις πολιτικής αεροπορίας⁷⁴ με σκοπό την ευαισθητοποίηση σχετικά με την παράνομη διακίνηση μεταναστών αεροπορικά⁷⁵.

Το **περιβαλλοντικό έγκλημα** απειλεί μακροπρόθεσμα το περιβάλλον, τη δημόσια υγεία και τις οικονομίες. Η Επιτροπή θα στηρίζει τα κράτη μέλη στην εφαρμογή της οδηγίας για το περιβαλλοντικό έγκλημα⁷⁶ και θα ενισχύσει τα επιχειρησιακά δίκτυα και τις δράσεις στον τομέα αυτόν⁷⁷. Η αυστηρή επιβολή είναι απαραίτητη. Επιπλέον, η πρόσφατα εγκριθείσα σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προστασία του περιβάλλοντος μέσω του ποινικού δικαίου⁷⁸ θα συμβάλει στη διασφάλιση σθεναρών και συγκρίσιμων προσπαθειών για την αντιμετώπιση του περιβαλλοντικού εγκλήματος, τόσο στην Ευρώπη όσο και πέραν αυτής.

Η απόκριση της ποινικής δικαιοσύνης

Το έγκλημα και η τρομοκρατία μπορούν να επηρεάσουν όλους, γεγονός που καθιστά απαραίτητη την υποστήριξη και τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των **θυμάτων**, ώστε να

⁷¹ Οδηγία (ΕΕ) 2024/1712, της 13ης Ιουνίου 2024, για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/36/ΕΕ για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και για την προστασία των θυμάτων της (ΕΕ L, 2024/1712, 24.6.2024).

⁷² COM(2023) 755 final και COM(2023) 754 final.

⁷³ Εργαλειοθήκη για την αντιμετώπιση της χρήσης εμπορικών μέσων μεταφοράς για τη διευκόλυνση της αντικανονικής μετανάστευσης προς την ΕΕ.

⁷⁴ Συμπεριλαμβανομένου του Διεθνούς Οργανισμού Πολιτικής Αεροπορίας (ΔΟΠΑ).

⁷⁵ Η Επιτροπή θα υποστηρίξει επίσης την οριστικοποίηση του κανονισμού σχετικά με μέτρα κατά των μεταφορέων που διευκολύνουν ή επιδίδονται σε εμπορία ανθρώπων ή παράνομη διακίνηση μεταναστών [COM(2021) 753 final].

⁷⁶ Οδηγία (ΕΕ) 2024/1203 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Απριλίου 2024, σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος μέσω του ποινικού δικαίου (ΕΕ L, 2024/1203, 30.4.2024).

⁷⁷ Δίκτυο της ΕΕ για την εφαρμογή και την επιβολή του δικαίου του περιβάλλοντος (IMPEL), ευρωπαϊκό δίκτυο εισαγγελέων για το περιβάλλον (ENPE), EnviCrimeNet και Φόρουμ των Δικαστών της ΕΕ για το Περιβάλλον (EUFJE).

⁷⁸ Επιτροπή εμπειρογνομώνων για την προστασία του περιβάλλοντος μέσω του ποινικού δικαίου (PC-ENV) — Ευρωπαϊκή επιτροπή για τα προβλήματα εγκλημάτων.

μειωθούν οι βλάβες και να αυξηθεί η συνολική ασφάλεια και η εμπιστοσύνη στις αρχές. Με βάση την οδηγία για τα δικαιώματα των θυμάτων, η Επιτροπή θα θεσπίσει μια νέα **στρατηγική της ΕΕ για τα δικαιώματα των θυμάτων**.

Τα συστήματα ποινικής δικαιοσύνης της ΕΕ χρειάζονται αποτελεσματικά εργαλεία για την αντιμετώπιση των αναδυόμενων απειλών. Για να επιτευχθεί αυτό, η Επιτροπή δρομολόγησε **φόρουμ υψηλού επιπέδου για το μέλλον της ποινικής δικαιοσύνης της ΕΕ**. Στο φόρουμ αυτό συμμετέχουν τα κράτη μέλη, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, οι οργανισμοί και τα όργανα της ΕΕ, καθώς και άλλα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη. Στόχος του είναι να συζητηθούν τρόποι για να διασφαλιστεί ότι τα συστήματα ποινικής δικαιοσύνης θα παραμείνουν αποτελεσματικά, δίκαια και ανθεκτικά έναντι των εξελισσόμενων προκλήσεων, με παράλληλη ενίσχυση της δικαστικής συνεργασίας και της αμοιβαίας εμπιστοσύνης, μεταξύ άλλων μέσω της ψηφιοποίησης⁷⁹.

Βασικές δράσεις

Η Επιτροπή:

- θα υποβάλει νομοθετική πρόταση για εκσυγχρονισμένους κανόνες σχετικά με το οργανωμένο έγκλημα το 2026
- θα υποβάλει νομοθετική πρόταση για την αναθεώρηση του νομικού πλαισίου για τις πρόδρομες ουσίες ναρκωτικών το 2025
- θα υποβάλει νομοθετική πρόταση για κοινά πρότυπα ποινικού δικαίου για την παράνομη διακίνηση πυροβόλων όπλων το 2025
- θα αξιολογήσει την ανάγκη αναθεώρησης των οδηγιών για τα είδη πυροτεχνίας και τις εκρηκτικές ύλες εμπορικής χρήσης
- θα αξιολογήσει την ανάγκη περαιτέρω ενίσχυσης της ευρωπαϊκής εντολής έρευνας και του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης
- θα υποβάλει νέα στρατηγική της ΕΕ για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων το 2026
- θα υποβάλει νέα στρατηγική της ΕΕ για τα δικαιώματα των θυμάτων το 2026
- θα υποβάλει σχέδιο δράσης της ΕΕ για την προστασία των παιδιών από την εγκληματικότητα έως το 2027
- θα υποβάλει σχέδιο δράσης της ΕΕ για την καταπολέμηση της διακίνησης ναρκωτικών το 2025
- θα υποβάλει σχέδιο δράσης της ΕΕ κατά της διακίνησης πυροβόλων όπλων το 2026
- θα επεκτείνει διαδοχικά τη Συμμαχία Λιμένων της ΕΕ από το 2025 και μετά
- θα εκδώσει κατευθυντήριες γραμμές, στο πλαίσιο της πράξης για τις ψηφιακές υπηρεσίες, σχετικά με την προστασία των ανηλίκων το 2026
- θα υποβάλει σχέδιο δράσης της ΕΕ κατά του κυβερνοεκφοβισμού το 2026

Τα κράτη μέλη παροτρύνονται:

- να μεταφέρουν πλήρως στο εθνικό τους δίκαιο τους νέους κανόνες για την ανάκτηση και τη δήμευση περιουσιακών στοιχείων έως το τέλος του 2026 και να αξιοποιήσουν στο έπακρο τις δυνατότητες των εν λόγω κανόνων
- να εφαρμόσουν τη διοικητική προσέγγιση κατά την καταπολέμηση της διείσδυσης του εγκλήματος

⁷⁹ Ιδίως μέσω της καθιέρωσης της επικοινωνίας μέσω επιγραμμικής ανταλλαγής δεδομένων στον τομέα της ηλεκτρονικής δικαιοσύνης (e-CODEX) και του Ευρωπαϊκού Συστήματος Πληροφοριών Ποινικού Μητρώου — Υπήκοοι τρίτων χωρών (σύστημα ECRIS-TCN).

- να δημιουργήσουν συμπράξεις δημόσιου-ιδιωτικού τομέα κατά της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες
- να μεταφέρουν στο εθνικό δίκαιο και να εφαρμόσουν πλήρως την οδηγία για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο παροτρύνονται:

- να προχωρήσουν σε διαπραγματεύσεις σχετικά με τον κανονισμό για τη θέσπιση κανόνων με σκοπό την πρόληψη και την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών, και την οδηγία σχετικά με την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης και της σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών και του υλικού σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών
- να ολοκληρώσουν τις διαπραγματεύσεις σχετικά με την οδηγία για την καταπολέμηση της διαφθοράς

6. Καταπολέμηση της τρομοκρατίας και του βίαιου εξτρεμισμού

Θα παρουσιάσουμε ένα ολοκληρωμένο θεματολόγιο για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας με σκοπό την πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης, την ασφάλεια των διαδικτυακών και δημόσιων χώρων, τη διακοπή των διαύλων χρηματοδότησης και την αντιμετώπιση των επιθέσεων όταν πραγματοποιούνται.

Το επίπεδο τρομοκρατικής απειλής στην ΕΕ παραμένει υψηλό. Συνδέεται στενά με τις δευτερογενείς επιπτώσεις των γεωπολιτικών γεγονότων, των νέων τεχνολογιών και των νέων μέσων χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Πρέπει να διασφαλίσουμε ότι η ΕΕ είναι καλά εφοδιασμένη να προβλέπει τις απειλές, να προλαμβάνει τη ριζοσπαστικοποίηση (τόσο εντός όσο και εκτός διαδικτύου), να προστατεύει τους πολίτες και τους δημόσιους χώρους από επιθέσεις, και να αντιμετωπίζει αποτελεσματικά τις επιθέσεις όταν πραγματοποιούνται. Το 2025 θα παρουσιαστεί ένα **νέο θεματολόγιο της ΕΕ για την πρόληψη και την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και του βίαιου εξτρεμισμού**, το οποίο θα καθορίσει τη μελλοντική δράση της ΕΕ. Σύμφωνα με το νέο θεματολόγιο, η ΕΕ και τα Δυτικά Βαλκάνια θα υπογράψουν το **νέο κοινό σχέδιο δράσης** για την πρόληψη και την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και του βίαιου εξτρεμισμού το 2025.

Πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης και προστασία των ανθρώπων στο διαδίκτυο

Όπως και η καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, η καταπολέμηση της τρομοκρατίας και του βίαιου εξτρεμισμού ξεκινά με την **αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτίων του**. Ο **κόμβος γνώσης της ΕΕ για την πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης** θα εντείνει τη στήριξη του προς τους επαγγελματίες και τους υπευθύνους χάραξης πολιτικής με μια **νέα ολοκληρωμένη εργαλειοθήκη πρόληψης**, ώστε να καταστεί δυνατός ο έγκαιρος εντοπισμός και οι παρεμβάσεις που εστιάζουν στα ευάλωτα άτομα, ιδίως στους ανηλίκους. Η ριζοσπαστικοποίηση συμβαίνει συχνά στις φυλακές και η Επιτροπή, για να στηρίξει τα κράτη μέλη στην αντιμετώπιση αυτού του ζητήματος, θα εκδώσει νέες συστάσεις.

Οι τρομοκράτες και οι βίαιοι εξτρεμιστές χρησιμοποιούν επιγραμμικές πλατφόρμες για τη διάδοση τρομοκρατικού και επιβλαβούς περιεχομένου, τη συγκέντρωση κεφαλαίων και τη στρατολόγηση. Οι ευάλωτοι χρήστες, ιδίως οι ανήλικοι, ριζοσπαστικοποιούνται στο διαδίκτυο με ανησυχητικό ρυθμό. Ο **κανονισμός για το τρομοκρατικό περιεχόμενο στο διαδίκτυο** έχει διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο στην καταπολέμηση της διάδοσης τρομοκρατικού περιεχομένου στο διαδίκτυο, καθώς καθιστά δυνατή την ταχεία αφαίρεση του πλέον ειδηχθούς

και επικίνδυνου υλικού⁸⁰. Η Επιτροπή αξιολογεί επί του παρόντος τη λειτουργία του και θα αξιολογήσει τον καλύτερο τρόπο ενίσχυσης αυτού του πλαισίου.

Το **πρωτόκολλο κρίσεων της ΕΕ** για κοινή και ταχεία αντίδραση των αρχών επιβολής του νόμου και του κλάδου της τεχνολογίας σε σχέση με τρομοκρατική επίθεση θα τροποποιηθεί ώστε να διασφαλιστεί η δυνατότητα κλιμάκωσης και η ευελιξία για την αντιμετώπιση της αυξανόμενης διαδικτυακής διάστασης των τρομοκρατικών επιθέσεων. Το φόρουμ της ΕΕ για το διαδίκτυο θα συνεχίσει να αποτελεί την κύρια οδό εθελοντικής συνεργασίας με τον κλάδο της τεχνολογίας για την αντιμετώπιση του τρομοκρατικού και επιβλαβούς περιεχομένου στο διαδίκτυο. Επιπλέον, η Επιτροπή συμμετέχει σε διεθνείς πρωτοβουλίες, όπως το ίδρυμα Christchurch Call Foundation και το Παγκόσμιο Φόρουμ για την Καταπολέμηση της Τρομοκρατίας στο Διαδίκτυο (Global Internet Forum to Counter Terrorism, GIFCT).

Καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας

Οι τρομοκράτες χρηματοδοτούν τις δραστηριότητές τους με εκστρατείες πληθοχρηματοδότησης, κρυπτοπεριουσιακά στοιχεία, νεοσύστατες τράπεζες ή επιγραμμικές πλατφόρμες πληρωμών. Οι αρχές επιβολής του νόμου πρέπει να εντοπίζουν και να διερευνούν αυτές τις χρηματοοικονομικές ροές. Αυτό απαιτεί μέσα, εργαλεία και εμπειρογνώσια. Το **δίκτυο χρηματοοικονομικών ερευνητών για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας** διαδραματίζει καίριο ρόλο. Η Επιτροπή θα διερευνήσει τη δημιουργία ενός **νέου συστήματος σε επίπεδο ΕΕ για την παρακολούθηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας**, το οποίο θα καλύπτει τις συναλλαγές εντός της ΕΕ και του ΕΧΠΕ, τις μεταφορές κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων, τις επιγραμμικές και εμβασματικές πληρωμές, συμπληρώνοντας τη συμφωνία ΕΕ-ΗΠΑ για το πρόγραμμα παρακολούθησης της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (TFTP).

Ο προϋπολογισμός της ΕΕ πρέπει να **προστατεύεται από την κατάχρηση για την προώθηση ριζοσπαστικών/εξτρεμιστικών απόψεων στα κράτη μέλη**. Ο αναθεωρημένος **δημοσιονομικός κανονισμός** περιλαμβάνει πλέον την καταδίκη για «υποκίνηση διακρίσεων, μίσους ή βίας» ως λόγο αποκλεισμού από τη χρηματοδότηση της ΕΕ. Η Επιτροπή θα συνεχίσει να διερευνά τον καλύτερο τρόπο πλήρους αξιοποίησης της εργαλειοθήκης, μεταξύ άλλων κατά την επιλογή δυνητικών δικαιούχων. Η προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ βασίζεται επίσης στην ισχυρή συνεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών με τις εθνικές αρχές, τους οργανισμούς και τα όργανα της ΕΕ.

Προστασία από επιθέσεις

Πέρα από τις επενδύσεις στην πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης, σημαντική συνιστώσα της προστασίας των πολιτών είναι ο περιορισμός των μέσων για τη διάπραξη επιθέσεων από τρομοκράτες και εγκληματίες. Απαιτείται δράση τόσο για τα εργαλεία που χρησιμοποιούν οι τρομοκράτες όσο και για την προστασία των στόχων που διατρέχουν κίνδυνο επίθεσης.

Εκτός από τις δράσεις για τα πυροβόλα όπλα, η Επιτροπή θα **επανεξετάσει επίσης τους κανόνες για τις πρόδρομες ουσίες εκρηκτικών υλών** ώστε να συμπεριληφθούν οι χημικές ουσίες υψηλού κινδύνου. Οι **δημόσιοι χώροι** παραμένουν οι συνηθέστεροι στόχοι τρομοκρατικών επιθέσεων, ιδίως για μεμονωμένους δράστες. Για την προστασία των πολιτών από βλάβες, το **πρόγραμμα συμβουλών για θέματα προστασίας της ασφάλειας της ΕΕ** θα ενισχυθεί για τη διενέργεια αξιολογήσεων τρωτότητας δημόσιων χώρων, υποδομών ζωτικής σημασίας και συμβάντων υψηλού κινδύνου, κατόπιν αιτήματος των κρατών μελών και με χρηματοδότηση από τον προϋπολογισμό της ΕΕ στο πλαίσιο του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας. Η ΕΕ θα επιδιώξει να επεκτείνει τη διαθέσιμη χρηματοδότηση για την προστασία

⁸⁰ Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024 είχαν εκδοθεί 1 426 εντολές αφαίρεσης τρομοκρατικού περιεχομένου ή αποκλεισμού της πρόσβασης σ' αυτό, η μεγάλη πλειονότητα των οποίων στοχεύει σε τρομοκρατικό περιεχόμενο τζιχαντιστών, αλλά και δεξιά τρομοκρατικό περιεχόμενο.

των δημόσιων χώρων. Η Επιτροπή προσφέρει στήριξη στις αρχές των κρατών μελών και στους ιδιωτικούς φορείς μέσω ειδικής καθοδήγησης και εργαλείων, όπως ο κόμβος γνώσης για την προστασία των δημόσιων χώρων⁸¹, και από το 2020 έχουν ήδη διατεθεί 70 εκατ. EUR για τη στήριξη της προστασίας των δημόσιων χώρων.

Η Επιτροπή θα εξετάσει επίσης το ενδεχόμενο θέσπισης απαιτήσεων για τους οργανισμούς ώστε να λαμβάνουν υπόψη ή να εφαρμόζουν μέτρα ασφάλειας σε δημόσια προσβάσιμους χώρους, μέσω της συνεργασίας με τις τοπικές αρχές και τους εταίρους του ιδιωτικού τομέα.

Δεδομένων των προφανών τρωτών σημείων, η **στρατηγική της ΕΕ για την καταπολέμηση του αντισιμιτισμού και τη διαφύλαξη της εβραϊκής ζωής (2021-2030)** θα συνεχίσει να καθοδηγεί τις δράσεις της Επιτροπής για την προστασία της εβραϊκής κοινότητας. Η Επιτροπή θα διασφαλίσει επίσης ότι υπάρχουν κατάλληλα εργαλεία για τη στήριξη των κρατών μελών στην καταπολέμηση του **αντιμουσουλμανικού μίσους**.

Η χρήση **δρόνων** για κατασκοπεία και επιθέσεις συνιστά ολοένα μεγαλύτερη πρόκληση για την ασφάλεια. Η Επιτροπή θα αναπτύξει **εναρμονισμένη μεθοδολογία δοκιμής για τα συστήματα αναχαίτισης δρόνων**, θα δημιουργήσει **κέντρο αριστείας για την αναχαίτιση δρόνων** και θα αξιολογήσει την ανάγκη εναρμόνισης των νομοθεσιών και των διαδικασιών των κρατών μελών⁸².

Αλλοδαποί τρομοκράτες μαχητές

Για την ταυτοποίηση των αλλοδαπών τρομοκρατών μαχητών που επιστρέφουν ή εισέρχονται στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ, απαιτούνται δεδομένα σχετικά με άτομα που συνιστούν τρομοκρατική απειλή. Για τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή, από κοινού με την Ευρωπόλ, θα ενισχύσει τη **συνεργασία της με βασικές τρίτες χώρες για την απόκτηση βιογραφικών και βιομετρικών δεδομένων σχετικά με άτομα που μπορεί να συνιστούν τρομοκρατική απειλή**, συμπεριλαμβανομένων των αλλοδαπών τρομοκρατών μαχητών, τα οποία μπορούν στη συνέχεια να εισαχθούν στο σύστημα πληροφοριών Σένγκεν σε πλήρη συμμόρφωση με τα ισχύοντα ενωσιακά και εθνικά νομικά πλαίσια. Συνεπώς, είναι ζωτικής σημασίας τα κράτη μέλη να κάνουν χρήση όλων των υφιστάμενων εργαλείων. Σ' αυτά περιλαμβάνεται η εισαγωγή όλων των σχετικών πληροφοριών στο SIS, η ενίσχυση των βιομετρικών ελέγχων και η διενέργεια υποχρεωτικών συστηματικών ελέγχων όλων των προσώπων στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ⁸³. Επιπλέον, οι **κοινοί δείκτες κινδύνου (ΚΔΚ)** που ανέπτυξε ο Frontex θα συνεχίσουν να υποστηρίζουν τις αρχές επιτήρησης των συνόρων των κρατών μελών για τον εντοπισμό και την αξιολόγηση του κινδύνου ύποπτων μετακινήσεων από δυνητικούς αλλοδαπούς τρομοκράτες μαχητές.

Επιπρόσθετα, για να διασφαλιστεί ότι τα κράτη μέλη διατηρούν την πρόσβαση στα **αποδεικτικά στοιχεία από το πεδίο μάχης** τα οποία συλλέγονται από την ερευνητική ομάδα του ΟΗΕ για την προώθηση της λογοδοσίας για εγκλήματα που διαπράττονται από το Ντάες / Ισλαμικό Κράτος του Ιράκ και του Λεβάντε (ΙΚΙΑ) (UNITAD) με σκοπό τη δίωξη αλλοδαπών τρομοκρατών μαχητών, η Επιτροπή, από κοινού με την Eurojust, θα αξιολογήσει τη δυνατότητα αποθήκευσης των εν λόγω αποδεικτικών στοιχείων στη βάση δεδομένων με αποδεικτικά στοιχεία της Eurojust για βασικά διεθνή εγκλήματα. Επίσης, το νέο ευρωπαϊκό **Δικαστικό Αντιτρομοκρατικό Μητρώο** θα συνεχίσει να υποστηρίζει τις δικαστικές αρχές των κρατών μελών στον ταχύ εντοπισμό διασυνοριακών συνδέσεων σε υποθέσεις τρομοκρατίας.

⁸¹ Κόμβος γνώσης για την προστασία των δημόσιων χώρων.

⁸² Σε συνέχεια της δέσμης βασικών δράσεων της ανακοίνωσης του 2023 για την αναχαίτιση των δρόνων [COM(2023) 659 final].

⁸³ Σε πλήρη συμμόρφωση με τον κώδικα συνόρων του Σένγκεν και τον κανονισμό για τον έλεγχο διαλογής.

Βασικές δράσεις

Η Επιτροπή:

- Θα εγκρίνει νέο θεματολόγιο της ΕΕ για την πρόληψη και την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και του βίαιου εξτρεμισμού το 2025
- Θα υπογράψει νέο κοινό σχέδιο δράσης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και του βίαιου εξτρεμισμού με τα Δυτικά Βαλκάνια το 2025
- Θα αναπτύξει νέα ολοκληρωμένη εργαλειοθήκη πρόληψης με τον κόμβο γνώσης της ΕΕ
- Θα αξιολογήσει την εφαρμογή του κανονισμού για το τρομοκρατικό περιεχόμενο στο διαδίκτυο το 2026
- Θα τροποποιήσει το πρωτόκολλο κρίσεων της ΕΕ το 2025
- Θα υποβάλει νομοθετική πρόταση για την αναθεώρηση του κανονισμού σχετικά με την κυκλοφορία στην αγορά και τη χρήση πρόδρομων ουσιών εκρηκτικών υλών το 2026
- Θα διερευνήσει τη σκοπιμότητα ενός νέου συστήματος σε επίπεδο ΕΕ για την παρακολούθηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας

Τα κράτη μέλη παροτρύνονται:

- να ενισχύσουν τους βιομετρικούς ελέγχους και να διεξάγουν υποχρεωτικούς συστηματικούς ελέγχους στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ
- να αξιοποιήσουν πλήρως το ευρωπαϊκό Δικαστικό Αντιτρομοκρατικό Μητρώο

7. Η ΕΕ ως ισχυρός παγκόσμιος παράγοντας στον τομέα της ασφάλειας

Για την ενίσχυση της ασφάλειας της ΕΕ, θα εντείνουμε την επιχειρησιακή συνεργασία μέσω εταιρικών σχέσεων με βασικές περιφέρειες, όπως οι εταίροι μας στο πλαίσιο της διεύρυνσης και της γειτονίας, η Λατινική Αμερική και η περιοχή της Μεσογείου. Τα συμφέροντα της ΕΕ στον τομέα της ασφάλειας θα ληφθούν υπόψη στη διεθνή συνεργασία, μεταξύ άλλων με την αξιοποίηση εργαλείων και μέσων της ΕΕ.

Τα τελευταία έτη αναδείχθηκαν οι εγγενείς δεσμοί μεταξύ της εξωτερικής και της εσωτερικής ασφάλειας της ΕΕ. Ο επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, η σύγκρουση στη Γάζα, η κατάσταση στη Συρία και οι αναδυόμενες συγκρούσεις σε ολόκληρο τον κόσμο είχαν σοβαρές δευτερογενείς επιπτώσεις στην εσωτερική ασφάλεια της ΕΕ. Για να αντιμετωπίσει τον αντίκτυπο της παγκόσμιας αστάθειας στην εσωτερική της ασφάλεια, η **ΕΕ πρέπει να υπερασπιστεί ενεργά τα συμφέροντά της στον τομέα της ασφάλειας**, αντιμετωπίζοντας τις εξωτερικές απειλές, διαταράσσοντας τις οδούς διακίνησης και διαφυλάσσοντας διαδρόμους στρατηγικού ενδιαφέροντος, όπως οι εμπορικές οδοί. Ταυτόχρονα, η ΕΕ θα συνεχίσει να αποτελεί ισχυρό σύμμαχο για τις χώρες-εταίρους και θα εργάζονται από κοινού για την ενίσχυση της παγκόσμιας ασφάλειας και την οικοδόμηση αμοιβαίας ανθεκτικότητας έναντι των απειλών.

Τα τελευταία έτη η ΕΕ έχει λάβει σημαντικά μέτρα για την ενίσχυση της συνεργασίας της στον τομέα της ασφάλειας. Έχει συνάψει επιχειρησιακές συμφωνίες στον τομέα της επιβολής του νόμου και της δικαστικής συνεργασίας, καθώς και άλλα είδη ρυθμίσεων με χώρες-εταίρους. Επιδιώκει ενεργά πρόσθετες διεθνείς συμφωνίες, σύμφωνα με τις διαπραγματευτικές οδηγίες του Συμβουλίου, καθώς και πρωτοβουλίες ανάπτυξης ικανοτήτων, με τη συνδρομή οργανισμών και οργάνων της ΕΕ. Ο μηχανισμός NDICI-Global Europe είναι επίσης ζωτικής σημασίας για την ενίσχυση της ασφάλειας με τις χώρες-εταίρους.

Η **βασισμένη σε κανόνες διεθνής έννομη τάξη** αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο για την ενίσχυση της παγκόσμιας ασφάλειας. Οι διάλογοι για την ασφάλεια, συμπεριλαμβανομένων των θεματικών, είναι ζωτικής σημασίας για την ενίσχυση αυτών των προσπαθειών. Η εφαρμογή της **στρατηγικής πυξίδας για την ασφάλεια και την άμυνα**, σε συνδυασμό με διμερή και πολυμερή πλαίσια συνεργασίας, όπως οι συμφωνίες σταθεροποίησης και σύνδεσης και οι συμφωνίες σύνδεσης, καθώς και οι συνεργασίες με οργανισμούς όπως ο ΟΗΕ και το ΝΑΤΟ, είναι ζωτικής σημασίας για την ανάπτυξη αποτελεσματικών λύσεων στον τομέα της ασφάλειας. Η ΕΕ θα συνεχίσει να διαδραματίζει τον ρόλο της σε πολυμερή φόρουμ⁸⁴ και θα εντείνει τη συνεργασία της με σχετικούς διεθνείς και περιφερειακούς οργανισμούς και πλαίσια, συμπεριλαμβανομένων του ΝΑΤΟ, των Ηνωμένων Εθνών, του Συμβουλίου της Ευρώπης, της Ιντερπόλ, της G7, του ΟΑΣΕ και της κοινωνίας των πολιτών.

Περιφερειακή συνεργασία

Κατά προτεραιότητα, η συνέχιση της αταλάντευτης στήριξης της ΕΕ προς την **Ουκρανία** και η ενίσχυση της ασφάλειας και της ανθεκτικότητας των **χωρών της διεύρυνσης της ΕΕ** αποτελεί τόσο πολιτική όσο και γεωστρατηγική επιταγή. Η στήριξη της ασφάλειας της ΕΕ θα πρέπει να συμβαδίζει με την **επιτάχυνση της ενσωμάτωσης των υποψήφιων χωρών στην αρχιτεκτονική ασφάλειας της ΕΕ**, παράλληλα με την εδραίωση της περιφερειακής συνεργασίας τους. Η Επιτροπή θα χρησιμοποιήσει την πολιτική διεύρυνσης της ΕΕ για να στηρίξει τις ικανότητες των υποψήφιων προς ένταξη στην ΕΕ και των δυνάμει υποψήφιων χωρών να αντιμετωπίζουν απειλές, να ενισχύσουν την επιχειρησιακή συνεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών και να διασφαλίσουν την ευθυγράμμιση τους με τις αρχές, τη νομοθεσία και τα εργαλεία της ΕΕ. Ο Μηχανισμός Προενταξιακής Βοήθειας (ΜΠΒ ΙΙΙ), καθώς και οι διευκολύνσεις για την Ουκρανία, τη Μολδαβία και τα Δυτικά Βαλκάνια, είναι ζωτικής σημασίας όσον αφορά την ενίσχυση της ασφάλειας τόσο στις υποψήφιες όσο και στις δυνάμει υποψήφιες χώρες.

Η ΕΕ θα ενσωματώσει επίσης περαιτέρω τους **εταίρους της γειτονίας** στην αρχιτεκτονική ασφάλειας της ΕΕ. Μέσω του **νέου συμφώνου για τη Μεσόγειο** και της επικείμενης **στρατηγικής προσέγγισης για τον Εύξεινο Πόντο**, η Ένωση θα επιδιώξει να συνεχίσει την οικοδόμηση περιφερειακής συνεργασίας και διμερών στρατηγικών ολοκληρωμένων εταιρικών σχέσεων με διάσταση ασφάλειας, κατά περίπτωση, συμπεριλαμβανομένων τακτικών διαλόγων υψηλού επιπέδου για θέματα ασφάλειας. Η επιχειρησιακή συνεργασία με τη Βόρεια Αφρική, **τη Μέση Ανατολή και τον Περσικό Κόλπο** θα ενισχυθεί, ιδίως όσον αφορά την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, της διακίνησης πυροβόλων όπλων και της παραγωγής και διακίνησης ναρκωτικών, ιδίως του cartagon.

Για την αντιμετώπιση της αύξησης της τρομοκρατικής και εγκληματικής δραστηριότητας και των πιθανών δευτερογενών επιπτώσεών της στην **υποσαχάρια Αφρική, ιδίως στο Σαχέλ, στο Κέρας της Αφρικής και στη Δυτική Αφρική**, η ΕΕ θα ενισχύσει τη στήριξη προς την Αφρικανική Ένωση, τις Περιφερειακές Οικονομικές Κοινότητες (ΠΟΚ) και τις χώρες της περιοχής. Σύμφωνα με τη στρατηγική της ΕΕ για τη ναυτιλιακή ασφάλεια⁸⁵, η ΕΕ θα ενισχύσει τη συνεργασία στον **Κόλπο της Γουινέας, στην Ερυθρά Θάλασσα και στον Ινδικό Ωκεανό** για την αντιμετώπιση της εμπορίας και της πειρατείας, στηρίζοντας την ενδοαφρικανική και περιφερειακή συνεργασία, και με τη στήριξη της Συντονισμένης Θαλάσσιας Παρουσίας (CMP) της ΕΕ και του Κέντρου Θαλάσσιων Αναλύσεων και Επιχειρήσεων (Ναρκωτικά) (ΜΑΟC-N).

⁸⁴ Παγκόσμιο φόρουμ κατά της τρομοκρατίας, Παγκόσμιος Συνασπισμός για την καταπολέμηση του Da'esh, Παγκόσμιο Φόρουμ για την Καταπολέμηση της Τρομοκρατίας στο Διαδίκτυο (GIFCT), ίδρυμα Christchurch Call Foundation, Παγκόσμιος Συνασπισμός για την αντιμετώπιση των απειλών από συνθετικά ναρκωτικά.

⁸⁵ JOIN(2023) 8 final.

Με τη **Λατινική Αμερική και την Καραϊβική**, η ΕΕ θα εντείνει την επιχειρησιακή συνεργασία για την εξάρθρωση και τη δίωξη εγκληματικών δικτύων υψηλού κινδύνου και τη διακοπή παράνομων δραστηριοτήτων και οδών διακίνησης, ενισχύοντας τα πλαίσια συνεργασίας, όπως η EU-CLASI (επιτροπή εσωτερικής ασφάλειας της Λατινικής Αμερικής) και ο μηχανισμός συνεργασίας και συντονισμού ΕΕ-CELAC σε θέματα ναρκωτικών. Μεταξύ των προτεραιοτήτων θα συγκαταλέγονται η ανθεκτικότητα και οι εταιρικές σχέσεις των κόμβων εφοδιαστικής καθώς και οι προσεγγίσεις παρακολούθησης της διαδρομής του χρήματος. Η ΕΕ θα στηρίξει περαιτέρω την ανάπτυξη της Αστυνομικής Κοινότητας της Αμερικανικής Ηπείρου (AMERIPOL) ώστε να καταστεί το περιφερειακό ισοδύναμο της Ευρωπόλ και να ενισχύσει τη δικαστική συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και της περιοχής. Η ΕΕ θα συνεργαστεί επίσης με τη **Νότια και Κεντρική Ασία** για την αντιμετώπιση κοινών προκλήσεων στον τομέα της ασφάλειας που σχετίζονται με την τρομοκρατία, τη διακίνηση παράνομων εμπορευμάτων, συμπεριλαμβανομένων των ναρκωτικών, την εμπορία ανθρώπων και την παράνομη διακίνηση μεταναστών.

Επιπρόσθετα, η ΕΕ θα στηρίξει τα πλαίσια περιφερειακής συνεργασίας σε τρίτες χώρες προκειμένου να τις βοηθήσει περαιτέρω να διακόψουν την παράνομη διακίνηση στην πηγή, σύμφωνα με την αρχή της επιμερισμένης ευθύνης για ολόκληρη την εγκληματική αλυσίδα εφοδιασμού. Επιπλέον, η ΕΕ θα καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να συμβάλει στην ενίσχυση της ασφάλειας των κόμβων εφοδιαστικής στο εξωτερικό, συντονίζοντας **κοινές επιθεωρήσεις σε λιμένες τρίτων χωρών**.

Επιχειρησιακή συνεργασία

Η **Global Gateway** θα στηρίξει βιώσιμα και υψηλής ποιότητας έργα υποδομών στους τομείς της ψηφιακής τεχνολογίας, του κλίματος και της ενέργειας, των μεταφορών, της υγείας, της εκπαίδευσης και της έρευνας. Η Επιτροπή θα συμπεριλαμβάνει πλέον ζητήματα ασφάλειας, κατά περίπτωση, στις μελλοντικές επενδύσεις της Global Gateway. Θα περιλαμβάνονται πρωτοβουλίες ζωτικής σημασίας για τη στρατηγική αυτονομία της ΕΕ και των χωρών-εταίρων της, όπως έργα υποδομής που ενσωματώνουν εκτιμήσεις ασφάλειας και μέτρα περιορισμού του κινδύνου.

Η Επιτροπή θα επιδιώξει τη σύναψη περαιτέρω **συμφωνιών μεταξύ της ΕΕ και τρίτων χωρών για τη συνεργασία με την Ευρωπόλ και την Eurojust**, ιδίως με τις χώρες της Λατινικής Αμερικής.

Επιπλέον, η προορατική συμμετοχή τρίτων χωρών στην **EMPACT** είναι ένα από τα πλέον αποτελεσματικά μέσα για την ενίσχυση της επιχειρησιακής συνεργασίας. Η ΕΕ θα ενθαρρύνει περαιτέρω τη συμμετοχή τρίτων χωρών στο εν λόγω πλαίσιο, ιδίως των Δυτικών Βαλκανίων, της Ανατολικής Γειτονίας, της υποσαχάριας Αφρικής, της Βόρειας Αφρικής, της Μέσης Ανατολής, της Λατινικής Αμερικής και της Καραϊβικής. Ένα άλλο εργαλείο για την ενίσχυση της συνεργασίας με τρίτες χώρες σε θέματα καταπολέμησης του εγκλήματος είναι οι επιχειρησιακές ειδικές ομάδες μεταξύ των κρατών μελών και υπό τον συντονισμό της Ευρωπόλ, στις οποίες μπορούν να συμμετέχουν τρίτες χώρες. Η Επιτροπή στοχεύει επίσης στην ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων για τη διεθνή συμφωνία **ΕΕ-Ιντερπόλ**⁸⁶, διασφαλίζοντας μια πιο ενοποιημένη προσέγγιση όσον αφορά τις παγκόσμιες απειλές κατά της ασφάλειας και την καταπολέμηση του διακρατικού εγκλήματος.

Η Ένωση οφείλει να έχει ενεργή παρουσία επιτόπου στο πλαίσιο της προσέγγισης «**Ομάδα Ευρώπη**». Το εξειδικευμένο προσωπικό της Ένωσης και των κρατών μελών διαδραματίζει καίριο ρόλο στο να διασφαλιστεί ότι η εξωτερική δράση της Ένωσης είναι καλά τεκμηριωμένη,

⁸⁶ Απόφαση (ΕΕ) 2021/1312 του Συμβουλίου, της 19ης Ιουλίου 2021 και απόφαση (ΕΕ) 2021/1313 του Συμβουλίου, της 19ης Ιουλίου 2021.

συντονισμένη και ικανή να ανταποκρίνεται αποτελεσματικά. Για να αναβαθμίσει την προσέγγιση αυτή στο επόμενο επίπεδο, η Επιτροπή, με την υποστήριξη της Ύπατης Εκπροσώπου για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, θα ενισχύσει τα **δίκτυα συνδέσμων** και θα διευκολύνει την αποστολή περιφερειακών **αξιοματικών-συνδέσμων της Ευρωπόλ και της Eurojust**, σύμφωνα με τις επιχειρησιακές ανάγκες των κρατών μελών.

Η ΕΕ θα επιδιώξει στενότερη επιχειρησιακή συνεργασία στον τομέα της επιβολής του νόμου και της δικαστικής συνεργασίας, θα προωθήσει την ανταλλαγή πληροφοριών σε πραγματικό χρόνο και τις κοινές επιχειρήσεις μέσω **κοινών ομάδων έρευνας** σε τρίτες χώρες με την υποστήριξη της Ευρωπόλ και της Eurojust. Η Επιτροπή θα στηρίξει επίσης τα κράτη μέλη στη δημιουργία **κοινών κέντρων συγχώνευσης** με τη συμμετοχή εμπειρογνομόνων και τοπικών αρχών επιβολής του νόμου σε στρατηγικές τρίτες χώρες.

Εργαλεία κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας (ΚΕΠΠΑ)

Οι αποστολές της κοινής πολιτικής ασφαλείας και άμυνας (στο εξής: ΚΠΑΑ) θα αξιοποιηθούν επίσης στο έπακρο για τον καλύτερο εντοπισμό και την αντιμετώπιση εξωτερικών απειλών κατά της εσωτερικής ασφαλείας της ΕΕ, σύμφωνα με τις εντολές τους που ορίζονται από το Συμβούλιο. Για την ανάπτυξη των ικανοτήτων τρίτων χωρών, η Ύπατη Εκπρόσωπος για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας και η Επιτροπή θα στηρίξουν τις δράσεις της ΚΠΑΑ με ειδικά χρηματοδοτικά μέσα και θα διερευνήσουν όλους τους κατάλληλους τρόπους χρηματοδότησης.

Τα **περιοριστικά μέτρα της ΕΕ** αποτελούν καθιερωμένο εργαλείο της ΚΕΠΠΑ, το οποίο χρησιμοποιείται επίσης για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας. Με βάση τις προτάσεις της Ύπατης Εκπροσώπου για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, των κρατών μελών ή της Επιτροπής, το Συμβούλιο θα μπορούσε να αξιολογήσει τον τρόπο με τον οποίο τα υφιστάμενα αυτόνομα περιοριστικά μέτρα της ΕΕ (κατάλογος τρομοκρατών της ΕΕ) θα μπορούσαν να καταστούν πιο αποτελεσματικά, επιχειρησιακά και ευέλικτα. Επιπλέον, θα μπορούσε να εξεταστεί το ενδεχόμενο διερεύνησης πρόσθετων περιοριστικών μέτρων κατά εγκληματικών δικτύων, σύμφωνα με τους στόχους της ΚΕΠΠΑ.

Πολιτική θεωρήσεων και ανταλλαγή πληροφοριών

Η πολιτική θεωρήσεων της ΕΕ αποτελεί βασικό εργαλείο για τη συνεργασία με τρίτες χώρες και τη διασφάλιση των συνόρων μας μέσω του ελέγχου της εισόδου στην ΕΕ και του καθορισμού των σχετικών προϋποθέσεων. Η Επιτροπή θα ενσωματώσει πλήρως **τα ζητήματα ασφαλείας στην πολιτική θεωρήσεων της ΕΕ** μέσω μιας επικείμενης ενωσιακής στρατηγικής για την πολιτική θεωρήσεων. Η Επιτροπή θα συνεργαστεί με τους συννομοθέτες για την έγκριση της πρότασης αναθεώρησης και εξορθολογισμού του μηχανισμού αναστολής της απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης, ιδίως για συγκεκριμένες περιπτώσεις κατάχρησης του καθεστώτος απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης⁸⁷. Οι τρίτες χώρες θα ενθαρρύνονται να ανταλλάσσουν πληροφορίες σχετικά με άτομα που μπορεί να συνιστούν απειλή για την ασφάλεια, οι οποίες θα καταχωρίζονται στα συστήματα πληροφοριών και στις βάσεις δεδομένων της ΕΕ.

Για την επίτευξη συντονισμού των πολιτικών και την ανάληψη έγκαιρων προσπαθειών, με σκοπό την αποτελεσματικότερη, ταχύτερη και ομαλότερη συνεργασία, η Επιτροπή θα επιδιώξει τη θέσπιση **ρυθμίσεων για τη ροή δεδομένων** και θα εξετάσει τρόπους για την **ενίσχυση της ανταλλαγής πληροφοριών** για σκοπούς επιβολής του νόμου και διαχείρισης των

⁸⁷ COM(2023) 642 final.

συνόρων με αξιόπιστες τρίτες χώρες σύμφωνα με τα θεμελιώδη δικαιώματα και τους κανόνες προστασίας των δεδομένων.

Βασικές δράσεις

Η Επιτροπή:

- θα συνάψει διεθνείς συμφωνίες μεταξύ της ΕΕ και τρίτων χωρών προτεραιότητας για τη συνεργασία με την Ευρωπόλ και την Eurojust
- θα ενθαρρύνει τη συμμετοχή των χωρών-εταίρων στην EMPACT για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και της τρομοκρατίας
- θα στηρίζει τους οργανισμούς και τα όργανα της ΕΕ για την καθιέρωση και την ενίσχυση των συμφωνιών συνεργασίας με τις χώρες-εταίρους
- θα ενσωματώσει περαιτέρω τα ζητήματα ασφάλειας στην πολιτική θεωρήσεων της ΕΕ μέσω της επικείμενης στρατηγικής για τις θεωρήσεις
- θα ενισχύσει την ανταλλαγή πληροφοριών με αξιόπιστες τρίτες χώρες για σκοπούς επιβολής του νόμου και διαχείρισης των συνόρων

Η Επιτροπή, σε συνεργασία με την Ύπατη Εκπρόσωπο για τις εξωτερικές υποθέσεις:

- θα αξιοποιήσει πλήρως τις μη στρατιωτικές αποστολές της Κοινής Πολιτικής Ασφάλειας και Άμυνας (ΚΠΑΑ)
- θα συντονίσει κοινές επιθεωρήσεις σε λιμένες τρίτων χωρών έως το 2027

Η Επιτροπή, σε συνεργασία με την Ύπατη Εκπρόσωπο για τις εξωτερικές υποθέσεις και τα κράτη μέλη:

- θα ενισχύσει τα δίκτυα συνδέσμων και τη συνεργασία στο πλαίσιο της προσέγγισης «Ομάδα Ευρώπη»
- θα δημιουργήσει κοινές επιχειρησιακές ομάδες και κέντρα συγχώνευσης σε τρίτες χώρες από το 2025 και μετά

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο παροτρύνονται:

- να ολοκληρώσουν τις διαπραγματεύσεις σχετικά με την αναθεώρηση του μηχανισμού αναστολής της απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης

8. Συμπέρασμα

Σε έναν κόσμο αβεβαιότητας, η ικανότητα της Ένωσης να προβλέπει, να προλαμβάνει και να αντιμετωπίζει απειλές κατά της ασφάλειας πρέπει να αναβαθμιστεί.

Δεν αρκεί να αντιδρούμε μόνο όταν εκδηλώνονται κρίσεις. Οφείλουμε να ενισχύσουμε την επίγνωσή μας, διαμορφώνοντας πλήρη εικόνα των απειλών καθώς αυτές εξελίσσονται, και να διασφαλίσουμε ότι τα εργαλεία και οι ικανότητές μας είναι κατάλληλα για την αποστολή αυτή.

Η ολοκληρωμένη δέσμη μέτρων που περιγράφεται λεπτομερώς στην παρούσα στρατηγική θα συμβάλει στη δημιουργία μιας ισχυρότερης Ένωσης στον κόσμο: μια Ένωσης που είναι σε θέση να προβλέπει, να σχεδιάζει και να μεριμνά για τις δικές της ανάγκες ασφάλειας, που μπορεί να αντιμετωπίζει αποτελεσματικά τις απειλές κατά της εσωτερικής της ασφάλειας και να καθιστά τους δράστες υπόλογους, και που προστατεύει τις ανοικτές, ελεύθερες και ευημερούσες κοινωνίες και δημοκρατίες της.

Αυτό απαιτεί αλλαγή της νοοτροπίας μας όσον αφορά την εσωτερική ασφάλεια. Θα εργαστούμε ώστε να συμβάλουμε στην προώθηση μιας νέας νοοτροπίας ασφάλειας της ΕΕ, στην οποία τα ζητήματα ασφάλειας θα ενσωματώνονται σε όλη τη νομοθεσία, τις πολιτικές και

τα προγράμματά μας — από τη σύλληψη έως την εφαρμογή. Και όπου η συνεργασία σε όλους τους τομείς πολιτικής θα μας επιτρέψει να ανοίγουμε νέους δρόμους.

Αυτό δεν αποτελεί αποστολή ενός μόνο θεσμικού οργάνου, κυβέρνησης ή παράγοντα. Πρόκειται για μια κοινή ευρωπαϊκή προσπάθεια.